

14

NOYABR
2019-cu il

№ 202 (4100)

Qiyməti
40 qəpik

BAKİ

XƏBƏR

www.baki-xeber.com

Heftədə
5 dəfə çıxır

Qəzet
2003-cü ildən
nəşr olunur

■ səh. 7 ■

PAŞINYANIN AVROPA VƏ ABŞ-İ İNTEQRASIYA LAYİHƏSİ IFLASLA BITDİ - AVRASIYA BİRLİYİNDƏN «YAXŞISI YOX İMİŞ»...

**Prezident Azərbaycanda
sərnişin qatarlarının fəaliyyətində
köklü dəyişikliklərə start verdi**

■ səh. 2 ■

**Prezident "yaramaz məmurlar"
deyəndə kimləri nəzərdə tutdu...**

■ səh. 4 ■

**Ermənistan rejiminin xalqı yeni
aldatma üsulu özünə qarşı çevrilir
- hərbi büdcə artımının dondurulması
Paşinyanı yeni ittihamlarla üzləşdirir...**

■ səh. 9 ■

**Müsavat özündən əvvəl "gözü çıxmış"
Milli Şuradakı qardaşlarının rüsvayçı piket
uğursuzluğundan niyə nəticə çıxarmadı...**

■ səh. 5 ■

**Perunun Azərbaycanda Səfirliyini bağlaması
bizdən asılı səbəblərlə əlaqədirmi?**

■ səh. 6 ■

**Ərdoğan ABŞ-in Qüds qərarına görə
İƏT-i fəvqəladə toplamışdı, "genosid"
qərarına görə İƏT-in səsi çıxmadı...**

■ səh. 10 ■

**Manata artan inam onu
regional valyutaya çevirir...**

■ səh. 12 ■

**AMEA-da strukturların ləğvi,
yenidən qurulması başlandı...**

■ səh. 14 ■

■ səh. 3 ■

İcra başçılarının investisiya cəlb etmək problemi - Prezident bacaranlara mükafat, bacarmayanlara cəza verəcək...

**Prezident müxalifətin bəzi məmurları xüsusi qərəzlə
qaralama planlarından xəbərdar olduğunu nümayiş etdirdi...**

■ səh. 8 ■

**Paşinyanın «ayaqları yerdən üzüldü» - Qərb ondan imtina
etdi, Rusiya təzyiqləri artırır, xalq arxasından çəkilib...**

■ səh. 11 ■

**Suriyada katolik erməni pastorların
qətlində klassik erməni terror izləri...**

■ səh. 10 ■

**"Cəmiyyət bir
daha gördü ki, radikal
müxalifət öz qrup
maraqları və intriqalardan
uzağa gedə bilmir"**

**Azərbaycanın
dünyada məsuliyyətli
dövlət imici - ölkəmiz
buna nələrin
hesabına nail olub...**

**"Google maps"-in
əcaib ixtirası
- "Dağlıq Qarabağı
Azərbaycan
işğal edib"...**

**Sahibkarlarla
nadürüst davranışlara
görə icra
başçılarından
"vurulanlar olacaq"...**

**Qazaxıstanda
unun bahalaşmasının
Azərbaycana
satılan taxılın
qiymətinə təsiri...**

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Cavid Qurbanovu qəbul edib. Azərbaycanın dəmir yollarında görülməli işlər və qarşıda duran vəzifələrdən danışan Prezident İlham Əliyev deyib ki, son illər dəmir yolu infrastrukturuna böyük investisiyalar qoyulur. Bu investisiyalar hesabına dəmir yolu infrastrukturu böyük dərəcədə inkişaf edib:

Davos hesabatında Azərbaycanın yüksək yeri...

"Təsədüfi deyil ki, Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun son hesabatında dəmir yollarının səviyyəsinə və keyfiyyətinə görə Azərbaycan dünya miqyasında 34-cü yerdədir. Bu, kifayət qədər yüksək göstəricidir, son illərdə aparılan işlərin təzahürüdür. Onu da əlavə etməliyəm ki, nəqliyyat infrastrukturunun səviyyəsinə görə biz dünyada 31-ci yerdəyik. Yeni Azərbaycanda bütün nəqliyyat infrastrukturu yeniləşir, müasirləşir, keçən il yeni dəniz ticarət limanı, 2017-ci ildə Bakı-Tbilisi-Qars tarixi dəmir yolu istifadəyə verilib, daxili dəmir yolları müasirləşir. Bir sözlə, Davos hesabatında bizim yüksək yerə malik olmağımız reallığı əks etdirir. Ancaq bununla paralel olaraq biz gələcəkdə bu sahəyə daha böyük diqqət göstərməliyik. Çünki ölkəmizin uğurlu inkişafı, o cümlədən nəqliyyat infrastrukturundan asılıdır.

Avropa ölkələrinin BTQ-dən istifadəsi reallığa çevrilib...

... Biz hazırda Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun imkanlarından daha geniş miqyasda istifadə edirik, keçən il təqribən 300 min tona yaxın yük daşınmışdır. Önemli məsələ ondan ibarətdir ki, biz artıq təkcə Asiya ölkələrindən gələn yüklərlə kifayətlənmirik, eyni zamanda, Avropa məkanında da fəal əməkdaşlıq edirik və bəzi Avropa ölkələrinin bu yoldan istifadə etməsi artıq reallığa çevrilib. Biz artıq Çindən konteyner qatarları qəbul etməyə başlamışıq. Çin-Qazaxıstan-Azərbaycan-Avropa dəhlizi fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda, son müddət ərzində Əfqanıstan-Türkmənistan-Azərbaycan-Avropa istiqaməti

kanlarını müzakirə edirik və əminəm ki, bu istiqamətdə də uğurlar əldə olunacaq.

Ölkədaxili dəmir yollarında modernləşmə

biri olan Qəbələ şəhərinə dəmir yolunun çəkilişi layihəsi davam etdirilir. Sovet vaxtında Qəbələyə dəmir yolu çəkilməmişdir, buna ehtiyac yox idi, ancaq hazırda buna böyük ehtiyac

Qəbələyə 300 min turist gəlib. Qəbələyə bir yol var - Şamaxı-Qəbələ yolu. O yol da artıq mənim göstərişimlə yenidən qurulacaq. Əlbəttə ki, bu yol artan turizm qrafikini götürə bil-

Ələt-Astara dəmir yollarının vəziyyəti bizi qane edə bilməz. Çünki vaxtilə orada təmir işləri aparılmamışdır. Yollar tamamilə yenidən qurulmalıdır ki, qatarların sürəti artsın. Hazırda qatar-

Prezident Azərbaycanda sərnişin qatarlarının fəaliyyətində köklü dəyişikliklərə start verdi

nə yüklər daşınır. Biz Ləpis-Lazuli dəmir yolu ilə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunu birləşdirə bilmişik. Bu da böyük imkanlar yaradır. Mənim Orta Asiya respublikalarının prezidentləri ilə keçirdiyim görüşlər əsnasında dəmir yolu daşınmaları haqqında kifayət qədər geniş fikir mübadiləsi aparılmışdır. Hazırda Özbəkistan və Tacikistanla bizim dəhlizimizdən istifadə im-

və Qəbələyə ilk dəmir yolu...

...Eyni zamanda, mənim göstərişimlə ölkədaxili dəmir yollarının tikintisi və modernləşdirilməsi istiqamətində addımlar atılır, o cümlədən Bakı şəhəratı yolu tikintisi gedir. Bu, Bakı qəsəbələrini şəhərin mərkəzi ilə bağlayan yollardır. Eyni zamanda, bizim turizm mərkəzlərindən

var. Mən bu təşəbbüsü irəli sürəndə bəziləri fikirləşirdilər ki, buna ehtiyac yoxdur. Halbuki, bu yaxınlarda Qəbələdə olarkən mənə məlumat verildi ki, bu ilin 9 ayında Qəbələyə 150 min turist gəlmişdir. Ancaq söhbət otellərdə yerləşən turistlərdən gedir. Əgər fərdi qaydada evlərdə qırayədə qalan turistləri nəzərə alsaq, bu, əlavə 150 min olacaq. Yeni bir ayda

məyəcək. Ona görə Ləkidən Qəbələyə dəmir yolunun çəkilməsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Elə etməliyik ki, qatarlar saatda 140 kilometr sürətlə hərəkət etsin...

Eyni zamanda, baxmayaraq ki, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi işləyir, ancaq Bakı-Yalama və

lar saatda təqribən 40, maksimum 50 kilometr sürətlə gedir. Bu, böyük yükləri daşımağa və sərnişinlərə keyfiyyətli xidmət göstərməyə imkan vermir. Ona görə bizim məqsədimiz həm Şərq-Qərb, həm də Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin dəmir yolu hissəsinin modernləşdirilməsidir. Elə etməliyik ki, qatarlar saatda minimum 140 kilometr sürətlə hərəkət edə bilsin. Artıq Bakı-Yalama və Ələt-Astara dəmir yollarının modernləşdirilməsi prosesi başlanmışdır".

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri deyib ki, ölkədə 15 min kilometrə çox yol çəkilib, körpülər, aeroportlar tikilib, o cümlədən Azərbaycanın dəmir yollarında bir növ inqilab olub, yenilik edilib.

Bakı-Sumqayıt dəmir yolunun fəaliyyəti, onun əhəmiyyəti haqqında danışan Cavid Qurbanov deyib ki, artıq bu yolla hər gün 12 min sərnişin daşınır.

Prezident Cavid Qurbanovdan Bakı-Gəncə dəmir yolunun fəaliyyəti, o cümlədən Ləki-Qəbələ, Ələt-Astara və Bakı-Yalama dəmir yollarının tikintisi barədə də məlumat verməsini istəyib və sonda tövsiyələrini verib.

Baki-xeber.com

Prezident İlham Əliyev noyabrın 13-də Rusiya Federasiya Şurasının sədr müavini İlyas Umaxanovu, Rusiya Federasiya Şurasının Regional məsələlər üzrə komitəsinin sədri Sergey Melikovu, Dağıstan Xalq Məclisinin sədri Xızır Şıxəidovu və Dağıstan Xalq Məclisi sədrinin müşaviri Məhəmməd Qurbanovu, həmçinin İran İslam Respublikasının

Mədəniyyət və İslam Əlaqələr Təşkilatının sədri Abuzər İbrahimi Türkmənin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini, Misir Ərəb Respublikasının Nümayəndələr Palatası sədrinin birinci müavini Elsayed Elşerinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini və Əsas Amerika Yəhudi Təşkilatlarının Prezidentləri Konfransının icraçı sədr müavini Mal-

Dünya dini liderlərinin Bakı Sammitinə gəlmiş bir sıra dövlət nümayəndələri Azərbaycan Prezidentinin qəbulunda oldular

kolm Honlayni ayrılıqda qəbul edib. Qeyd edək ki, qonaqlar 14-15 noyabr tarixlərində Bakıda keçiriləcək Dünya Dini Liderlərinin II Sammitində iştirak etmək üçün ölkəmizə gə-

liblər. Onu da bildirək ki, bu mötəbər tədbirdə iştirak etmək üçün müxtəlif ölkələrdən təriqət və konfessiya rəhbərləri, siyasi, ictimai və elm xadimləri, eləcə də beynəlxalq təşkilatların nümay-

əndələri ölkəmizə səfərə gəlib.

Dünyanın 5 qitəsindən 70-dən artıq dövlətin, 25 ənənəvi din və dini təriqətin lider və təmsilçilərinin, 10-dək nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın

500 nəfərədək nümayəndəsinin qatılacağı Sammitin işinə Dünya Dini Liderlərinin Bakı Bəyannaməsinin qəbul edilməsilə yekun vurulacaq.

Baki-xeber.com

Ölkə başçısı bir necə rayona yeni təyin olunan icra başçıları qəbul edib. Onlarla ətraflı söhbət aparan dövlət başçısı işlərinin icrasına başlayacaq məmurlara tövsiyə və göstərişlərini verib. İlham Əliyev bu dəfə də icra başçılarına rəhbərlik edəcəkləri rayonlara investisiya cəlb etmələrini tapşırırdı:

"Siz elə işləməlisiniz ki, vətəndaşlar sizdən razı olsunlar, rəhbərlik edəcəyiniz şəhər və rayonlarda işlər yaxşı getsin. Siz çalışmalısınız ki, rayonlara sərmayə qoyulsun, investorları inandırmaq üçün səylər göstərməlisiniz. Yeni gözleməlisiniz ki, dövlət gəlib hansısa işi görəcək, onsuz da biz bunu görürük. Hazırda 4-cü regional inkişaf proqramının icrası davam edir. Əminəm ki, növbəti 4 il ərzində bu günə qədər öz həllini tapmamış məsələlər də öz həllini tapacaq. Ancaq siz hər bir rayonda mövcud olan problemlərə diqqət göstərməlisiniz, reaksiya verməlisiniz və çalışmalısınız ki, bu məsələ-

lər öz həllini tapsın. Ona görə vətənpərvərlik, dürüstlük, şəffaflıq, vətəndaşlara xidmət, dövlətçilik prinsiplərini əsas tutmaq, investorları cəlb etmək, rayonların sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmək sizin əsas vəzifəniz olmalıdır. Yenə də deyirəm, həm sənaye, həm də kənd təsərrüfatı istehsalı sahələrinə dövlət xətt ilə çox böyük dəstək göstərilir".

Qeyd edək ki, bundan əvvəl də ölkə başçısı rayon icra hakimiyyəti başçılarına hətta xarici investisiyanın cəlbini ilə bağlı sərbəstlik vermişdi. Təəssüflər olsun ki, bu sahədə ciddi irəliləyiş nəzərə çarpmadı. İcra başçıları rayonlara investisiya

İcra başçıları investisiya cəlb etmək problemi - Prezident bacaranlara mükafat, bacarmayanlara cəza verəcək...

İlqar Hüseynli: "Çox yaxşı olar ki, bu məsələdə regionların investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın"

cəlbinin öhdəsindən nə dərəcədə gələ bildiklərini və ya bilmədiklərini müəyyən etmək üçün "bacaranlara mükafat, bacarmayanlara cəza" prinsipinin tətbiqi bu sahədə işlərin inkişafına hansı stimulu verə bilər?

Sosial məsələlər üzrə ekspert İlqar Hüseynli "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, ölkə başçısının irəli sürdüyü tələblər çox yaxşıdır: "İnvestisiya cəlbini ilə bağlı məsələyə bir qədər kompleks formada yanaşmaq lazımdır. İlk əvvəl investisiya mühiti yaxşı olmalıdır. Bunun üçün həm də ölkənin investisiya mühitini daha da yaxşılaşdırmağa ehtiyac var. Belə işlərin görülməsi məsul olan qurumlar var ki, Prezidentin tapşırıqlarından onlar da öz paylarını götürməlidirlər. Demək is-təyirəm ki, investisiya mühiti

yaxşı olmasa, icra başçısı nə qədər bacarıqlı olursa-olsun, ora kapital cəlb edə bilməyəcək. Bunun üçün həm də rayonlarda bu mühitin

başçıları ilə bunu etmək bir qədər çətin olardı. Yeni təyin olunan icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın.

"Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın"

sağlamlaşmasına zərurət var. Digər tərəfdən, biz bütün rayonlara bu məsələdə bir gözle baxa bilmərik. Elə rayonlar var ki, ora investisiya baxımından çox cəlbədicidir, elələri var ki, yox. Bütün bu hallar yaxşılaşandan sonra artıq investorun özü gəlib rayonlara sərmayə qoymaqda maraqlı olacaq. Təbii ki, investisiya cəlbində şəxsi keyfiyyətlər də önəmli rol oynayır. Köhnə nəsil icra

başçıları ilə bunu etmək bir qədər çətin olardı. Yeni təyin olunan icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın.

çox, qrafikləri zəngin olur. Çox yaxşı olar ki, bu məsələdə regionların investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın. Bunun da müqabilində icra başçıları investisiya cəlbədicilik əmsalına görə fərqli təsnifatlandırma aparılsın.

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazov noyabrın 13-də Fransanın ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Zakari Qrosu qəbul edib.

Daxili İşlər Nazirliyi Mətbuat xidmətindən "Bakı-Xəbər"ə bildirildiyinə görə, qonağı salamlayan nazir yeni təyinat münasibətilə onu təbrik edib, ölkəmizdəki diplomatik işində ona uğurlar arzulayıb, fəaliyyəti müddətində Azərbaycan-Fransa münasibətlərinin daha da genişlənməsinə ümidvar olduğunu bildirib.

İkitərəfli münasibətlərin zəngin ənənələrə malik olduğunu, bu əlaqələrin qurulmasında ulu öndər Heydər Əliyevin danılmaz xidmətlərini məmnunluqla xatırladan general-polkovnik Vilayət Eyvazov Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyevanın ölkələrimiz və xalqlarımız arasındakı dostluq və strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin daha da möhkəmləndirilməsinə, qarşılıqlı faydalı işbirliyinin nəinki qorunub-saxlanmasına, davamlı və hərtərəfli inkişafına da böyük önəm verdiklərini, bu ali diqqət, eləcə də dövlət başçıları siyasəti iradəsi və qarşılıqlı səfərləri nəticəsində Azərbaycan-Fransa əməkdaşlığının bütün sahələrdə keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu vurğulayıb.

Sonra fransalı diplomata müstəqilliyin ilk illərində ölkəmizdə cərəyan edən gərgin ictimai-siyasi hadisələr, xalqın tələbi ilə ulu öndər Heydər

Əliyevin ali hakimiyyətə qayıdışı, onun rəhbərliyi altında həyata keçirilən köklü hüquqi-demokratik və sosial-iqtisadi islahatlar, cinayətkarlıqla qətiyyətli mübarizə, sabitliyin bərpası, kriminogen durumun nəzarətə götürülməsi barədə məlumat verilib, ölkəmizin Avropaya inteqrasiya etdiyi, demokratik prinsiplərə söykənən, polis fəaliyyətini tənzimləyən yeni qanunlar qəbul olunduğu, bu işdə bir sıra inkişaf etmiş dövlətlərin, beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən fransalı mütəxəssislərin böyük rolu olduğunu, həmin qanunların icrasının mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi bildirilib.

Daxili İşlər nazirlikləri arasında mövcud əlaqələrdən söz açan nazir V.Eyvazov bu əməkdaşlığın, əsasən, Fransanın daxili təhlükəsizlik məsələləri üzrə ölkəmizdə akkreditə olunmuş regional attaşesi vasitəsilə həyata keçirildiyini, ölkəmizə səfərləri zamanı qarşılıqlı faydalı işbirliyinə dair onlarla dəfələrlə müzakirələr aparıldığını xatırladı. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində müxtəlif illərdə Bakı şəhərində keçirilmiş təlimlərdə daxili işlər orqanlarının ümumilikdə 57 əməkdaşı iştirak edib. Əməkdaşlığın davamı olaraq, cari il noyabrın 11-də Bakıdan başlayan, hazırda Tbilisi şəhərində davam edən "Narkotik vasitələrə

Nazir Vilayət Eyvazov Fransanın ölkəmizə yeni təyin olunmuş səfirini qəbul etdi

qarşı mübarizədə nəzarətli çatdırma" adlı praktik təlimdə ölkəmizin müvafiq dövlət orqanlarının əməkdaşlarından ibarət heyətin də iştirak etdiyi qeyd olunub.

Cənab V.Eyvazov "Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi ilə Fransa

Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi arasında əməkdaşlıq haqqında Saziş" layihəsinin hazırlanaraq müvafiq dövlət orqanları ilə razılaşdırıldıqdan sonra qarşı tərəfə təqdim olunması üçün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə göndərildiyi

ni, həmin sənədin imzalanmasının əlaqələrin daha da inkişafına əlverişli hüquqi zəmin yaradacağına əminliyini ifadə edib.

Azərbaycanın sabitliyin və təhlükəsizliyin uzun illər ərzində etibarlı qorunduğu və bunun məntiqi nəticəsi ola-

raq beynəlxalq tədbirlərin müntəzami keçirildiyi ölkələrdən biri olduğunu nəzərə çatdıran nazir bununla yanaşı, tek respublikamızın deyil, dünyanın bir çox dövlətlərinin narahatlığına səbəb olan terrorçuluğun, ekstremizmin, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinin, insan alverinin, qanunsuz miqrasiyanın, kibercinayətkarlığın və digər transmilli cinayətlərin təhlükəsinin hələ də real olduğunu, belə global xarakterli təhlükələrlə mübarizədə səylərin birləşdirilməsinin zəruriliyini vurğulayıb.

Səfir Zakari Gros səmimi qəbula və ətraflı məlumata görə təşəkkür edib, ölkəmizdə tolerantlıq mühitinin, multikultural dəyərlərin hökm sürməsindən məmnunluğunu, fəaliyyəti dövründə ikitərəfli əlaqələrin daha da inkişafı üçün səylərini əsirgəməyəcəyini bildirib.

Görüşdə tərəfləri maraqlandıran bir sıra digər məsələlər də müzakirə olunub.

"Hansisa yaramaz məmur şəxsi maraqlarını təmin etmək üçün hansisa bəd əməl törədsə, mütləq cəzasını alacaq". Bunu Prezident İlham Əliyev İlqar Abbasovu Şirvan şəhər, Mərdan Camalovu Zərdab, Əziz Əzizovu Bakının Suraxanı, Elşad Həsənovu Yasamal, Rafiq Quliyevi Xətai rayonlarının icra hakimiyyətlərinin başçıları vəzifələrinə təyin olunmaları ilə bağlı qəbul edərkən deyib.

Prezidentin sözlərinə görə, ölkənin ümumi inkişafı müsbətdir və gələcəkdə hər hansı bir ciddi problem görmür: "Çünki ölkəmiz siyasi cəhətdən çox möhkəmdir, sabitlik Azərbaycanın uğurlu inkişafının əsas amillərindən biridir. Sabitliyin təminatçısı Azərbaycan xalqıdır və bizim siyasətimizdir".

Dövlət başçısı onu da qeyd edib ki, bu siyasətə ləkə vuran hər bir adam öz cəzasını alacaq: "Biz bu qədər səy göstəririk, bu qədər işlər görürük, əgər hansisa yaramaz məmur öz şəxsi maraqlarını təmin etmək üçün hansisa bəd əməl törədsə, mütləq cəzasını alacaq və artıq tarix bunu göstərir".

Prezident "yaramaz məmurlar" deyəndə kimləri nəzərdə tutdu...

Fikrət Yusifov: "Burada söhbət daha çox xalqla təmasda olan məmurlardan gedir"

O da məlumdur ki, bəzi yaramaz məmurların fəaliyyəti üzündən müəyyən sosial narazılıqlar yaranır, bir sıra problemlər üst-üstə yığılır. Bu da son nəticədə xoşagəlməz fəsadların yaranmasına gətirib çıxarır. Ümumilikdə, ölkə başçısı yaramaz məmurlar deyərkən, hansı əməl sahibi olan məmurları nəzərdə tutur?

Sözgedən məsələyə aydınlıq gətirən iqtisad elmləri doktoru Fikrət Yusifovun sözlərinə görə, burada söhbət daha çox xalqla təmasda olan məmurlardan gedir: "Hansılar ki, vətəndaşların bu

və ya digər problemlərini həll etməlidirlər. Ancaq onlar bu problemləri həll

qəbildən olan məmurları nəzərdə tuturdu. Hesab edirəm çox təqdirəlayiq-

"Hesab edirəm ki, bu sırada olan məmurların bir qisminin yaxın perspektivdə cəzalandırılması qaçılmazdır"

etmək əvəzinə, insanları incidir, süründürməçiliyə yol verirlər. Bundan başqa, gördükləri iş müqabilində insanlardan rüşvət alırlar. Bununla da yaramaz hərəkətlər edib insanları dövlətdən, hakimiyyətdən və Prezidentdən narazı salırlar. Prezident çıxışında məhz bu

dir ki, ölkə başçısı bu çağırışları açıq şəkildə edir. Ölkədə belə yaramaz məmurlara qarşı açıq mübarizə kampaniyası başlayıb. Fikrimcə, bu çox önəmli məsələdir. Hesab edirəm ki, bu sırada olan məmurların bir qisminin yaxın perspektivdə cəzalandırılması

qaçılmazdır. Nəticədə bu, digər məmurlara yaxşı bir dərs olacaq. Çünki insanları incitmək, hakimiyyətdən narazı salmaq olmaz.

Bu insanlar dövlətin vətəndaşı olduqları üçün məmurlar layiqincə onlara xidmət etməlidirlər. Prezident dəfələrlə bəyan edib ki, məmur xalqın xidmətçisidir. Ancaq məmur gedib xalqı incidirsə, insanların cibinə girib rüşvət alırsa və vətəndaşları hakimiyyətdən narazı salırsa, o zaman belə məmurlar sərt cəzalandırılmalıdır. Çox yaxşı haldır ki, artıq belə bir kampaniya start götürdü. Prezidentin məsələni bu şəkildə qoyması olduqca önəmlidir".

Vidadi ORDAHALLI

"Azərbaycan dünya miqyasında özünü çox məsuliyyətli ölkə kimi artıq təsdiqləyib". Bunu Prezident İlham Əliyev İlqar Abbasovu Şirvan şəhər, Mərdan Camalovu Zərdab, Əziz Əzizovu Bakının Suraxanı, Elşad Həsənovu Yasamal, Rafiq Quliyevi Xətai rayonlarının icra hakimiyyətlərinin başçıları vəzifələrinə təyin olunmaları ilə bağlı qəbul edərkən deyib.

Prezident bildirib ki, Azərbaycanda yoxsulluq təxminən 50 faizdən 5 faizə düşüb. Xarici dövlət borcu ən aşağı səviyyədədir. Digər infrastruktur layihələri, o cümlədən, sosial infrastrukturla bağlı layihələr uğurla icra edilib.

Ölkə başçısı onu da vurğulayıb ki, texnoloji inkişaf istiqamətində də böyük uğurlar əldə edilib: "Azərbaycan indi kosmik klubun üzvüdür, üç pey-

kimiz var. Deyə bilərəm ki, bu yaxınlarda çox gərgin yarış nəticəsində Azərbaycan 2022-ci ildə Dünya Astronavtika Konqresinə evsahibliyi edəcək. Məlumat üçün bildirmək istəyirəm ki, bizim rəqiblərimiz Rio-de-Janeyro, Dehli və Sinqapur şəhərləri idi. Yəni bu şəhərlərin nə qədər inkişaf etmiş şəhərlər olması haqqında əlavə sözlərə ehtiyac yoxdur. Azərbaycan bu yarışda da qa-

Azərbaycanın dünyada məsuliyyətli dövlət imici - ölkəmiz buna nələrin hesabına nail olub...

Fuad İbrahimov: "Bir sıra faktora görə məsuliyyətli ölkə kimi özünü təsdiq edə bilib"

lib gəldi. Nəyin hesabına? Ona görə ki, dünya miqyasında bizim siyasətimizə çox böyük dəstək var, rəğbət var. Bizim sözümüzə əməlimiz biridir. Azərbaycan dünya miqyasında özünü çox məsuliyyətli ölkə kimi artıq təsdiqləyib".

Azərbaycanın dünya miqyasında məsuliyyətli ölkə kimi özünü təsdiqləməsi çox ciddi uğurdur. Bu o deməkdir ki, dünya ölkələri arasında Azərbaycana böyük ehtimad var. Bütövlükdə, ölkəmiz nəyin hesabına dünyada məsuliyyətli dövlət imici qazanmasına nail olub?

Məsələyə münasibət bildiren iqtisadçı-ekspert Fuad İbrahimovun

sözlərinə görə, Azərbaycan bir sıra faktora görə məsuliyyətli ölkə kimi özünü

"Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra 3 irimiqyaslı meqalayihə ilə bağlı iddia ortaya qoydu və bunu həyata keçirdi"

təsdiq edə bilib: "Birincisi, həyata keçirdiyi investisiya layihələrinə görə. İkincisi, hansisa regional layihələrin icra olunmasında iddialı çıxış edib və eyni zamanda, onu sona çatdırmağı bacarıb. Yeni ortaya qoyduğu iddia həvada qalmayıb, praktiki olaraq reallaşdırıb. Bütün bu göstəricilər Azərbaycan barədə

müstəqillik əldə etdikdən sonra 3 irimiqyaslı meqalayihə ilə bağlı iddia ortaya qoydu və bunu həyata keçirdi. Bakı-Tiflis-Ceyhan neft, Bakı-Tiflis-Ərzurum qaz kəmərləri çəkildi. Digər tərəfdən, Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu tikilərək istismara verildi. Digər nəqliyyat və enerji layihələri ilə də bağlı ölkədə sürətli iş gedir.

Bundan başqa, Azərbaycan neçə ildir bir sıra beynəlxalq səviyyəli tədbirlərə, yarışlara çox uğurla evsahibliyi edir. Ümumən, bütün sahələrdə üzərinə düşən öhdəlikləri çox yüksək səviyyədə yerinə yetirir. Azərbaycan hakimiyyətinin ortaya qoyduğu siyasi iradə ölkəmizin imicinə müsbət təsir göstərir. Başqa bir tərəfdən, 4 il əvvəl baş verən devalvasiyanın ağır nəticələrinin aradan qaldırılması, sosial layihələrin həyata keçirilməsi bunda müsbət rol oynayıb. Bütün bunların kompleks şəkildə həyata keçirilməsi, əlbəttə ki, Azərbaycanın dünya miqyasında məsuliyyətli ölkə kimi özünü təsdiqləməsinə gətirib çıxarıb".

Vidadi ORDAHALLI

Müsavət Partiyası da ölkədə radikal aksiyalara cəmiyyətin heç bir maraq göstərməməsi kimi ciddi faktoru nəzərə almadığı üçün Bakının mərkəzində aksiya keçirmək cəhdi ilə fiaskoya uğradı. Bunu "Trend"-ə açıqlamasında "Bakı-Xəbər" qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Aydın Quliyev deyib.

Onun sözlərinə görə, hakimiyyətin konkret ünvan göstərməsinə baxmayaraq, "Milli Şura" deyilən radikal qurumun təxminən 100-150 nəfərlik aksiyasının iflasa uğramasının ardınca Müsavat üzvlərinin də eyni uğursuz cəhdə əl atması ortaya bir sıra maraqlı məqamlar qoyur: "İcazə verilməyən

yerdə Müsavat partiyasının cəmi 10-15 nəfər şəxslə aksiya keçirmək cəhdinin qarşısının alınacağı, aksiyaya ictimaiyyətin heç bir dəstək verməyəcəyi əvvəldən də məlum idi. Çünki ölkədə radikal aksiyalara heç bir sosial sifarişin olmadığı Azərbaycan xalqına çoxdan məlum olan faktdır. Bununla

Aydın Quliyev: "Cəmiyyət bir daha gördü ki, radikal müxalifət öz qrup maraqları və intriqalardan uzağa gedə bilmir"

belə, Müsavat bilə-bilə bu uğursuzluğa getməklə əslində xalqın hansı rəydə olduğunu sayı almadan hərəkət etdi və "Milli Şura" ilə mənasız rəqabət apardığını sübut etdi".

Ekspert bildirib ki, Müsavat Partiyasının uğursuz aksiyası radikal təşkilatlara xalqın heç bir ümid bəsləmədiyinə bariz nümunəsi oldu: "Şübhə yoxdur ki, cəmiyyət belə aksiyalardan mümkün qədər uzaq dayanmaqla göstərmək istəyir ki, radikalın əsas hədəfinin

ölkədə sabitliyi pozmaq, kaos yaratmaqdan ibarət olduğunu yaxşı anlayır. Cəmiyyət bir daha gördü ki, radikal təşkilatlar guya haminin mənafehinin müdafiəçisi olduğunu iddia etsə də, əslində, öz qrup maraqlarından və intriqalardan uzağa gedə bilmirlər. Aydın görünür ki, ayrı-ayrılıqda uğursuz aksiyalar keçirən Müsavatla "Milli Şura" təmsilçiləri arasında on illər davam edən intriqa və çəkişmələr bitməyib və bunun xalq mənafehi ilə heç bir bağlılığı yoxdur.

Müsavatın son uğursuzluğu başqa bir maraqlı məqamı da üzə çıxardı. Radikallar Boliviyadakı məlum hadisələrin əsassız eforiyasına qapılaraq realıq hissinə o qədər itirdilər ki, guya Bakıda da insanların həmin hadisələrin təsiri altında fəallaşacaqlarına ümid etdilər. Sonda isə məlum oldu ki, radikalın əsassız eforiyasına baxmayaraq, Azərbaycan xalqı sabitliyi boş vədlərdən və boğazdan yuxarı müxalif mülahizələrdən üstün tutur. Bir daha nümayiş

olundu ki, radikallardan fərqli olaraq, Azərbaycan xalqı ölkə üçün heç bir yad mübarizə formulunu və ya ssenarini məqbul hesab etmir.

Müsavatın uğursuz piket cəhdinin hakimiyyət orqanlarının rəsmi xəbərdarlığından sonra baş verməsi növbəti dəfə göstərdi ki, hakimiyyət orqanları prosesləri qanun müstəvisinə çəkməkdə nə qədər maraqlıdırsa, radikallar da zorakı mübarizəyə bir o qədər maraqlıdır".

Bakının mərkəzində icazəsiz mitinq və piketlər keçirmək istəyən radikal dairələrin növbəti fiaskosuna şahidlik etdik. Milli Şura və AXCP-nin Əli Kərimli qanadının ard-arda bir neçə belə uğursuz cəhdindən nəticə çıxarmaq əvəzinə, Müsavat da analoji addım atmağa cəhd göstərdi.

Hadisə yerindən təqdim olunan reportajlardan da göründü ki, aksiyaya cəmi 10-15 nəfər adam qatılıb. Yaşanan biabırçılıq Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Müsavat Partiyasının Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti qarşısında icazəsiz aksiya keçirməyə cəhd etməsi ilə bağlı yaydığı açıqlamada da qeyd edilib: "Müsavat Partiyasının üzvləri paytaxtın mərkəzi ərazilərindən birində mitinq keçirmək barədə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət ediblər. Müraci-

ətə uyğun olaraq, "Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında" Qanunun müvafiq tələblərinə əsasən, ictimai asayişin pozulmasının qarşısının alınması və şəhərin mərkəzi hissəsində keçirilməsi onun yerinin dəyişdirilməsi formasında məhdudlaşdırılaraq paytaxtın Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbə-sindəki "Neftçi" idman klubunun təlim bazası təklif olunub.

Bu barədə müraciətin müəlliflərinə rəsmi məlumat verilmiş və onlar müəyyən edilməmiş yer-

lərdə keçiriləcək hər hansı aksiyanın qarşısının alınacağı, baş verə biləcək ictimai qayda pozuntularına görə məsuliyyət daşıyaçaqları barədə Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi tərəfindən rəsmi xəbərdar ediliblər.

Buna baxmayaraq, noyabrın 12-də, saat 15 radələrində ümumi sayı təxminən 15 nəfərdən ibarət şəxs Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin qarşısında qanunsuz aksiya keçirməyə cəhd göstərrib. Görülmüş tədbirlərlə hüquqazidd hərəkətlərin qarşısı alınıb".

Müsavat Partiyasının icazəsiz aksiyasına çox az sayda tərəfdar gəlməsinin səbəbi nə ilə bağlıdır?

Müsavat Partiyasının funksioneri Səxavət Soltanlı hesab edir ki, bunun

Samir Adıgözəlli: "Bir yas yeri olanda 50 dəfə bundan çox adam toplaşarsa, həmin partiyalar özlərini bu şəkildə nüfuzdan salmamalıdırlar"

Səxavət Soltanlı: "Aksiyamızın məqsədi nə idisə, ona nail olduq"

obyektiv səbəbləri olub: "Say heç də rəsmi qurumların ifadə etdiyi kimi deyil. Müsavat Partiyasının BŞİH-nin qarşısında keçirdiyi aksiya zamanı saxlanan 20-dən çox aksiya iştirakçısı Səbael Rayon Polis İdarəsinə, xeyli sayda da aksiya iştirakçısı başqa polis bölmələrinə aparıldı.

Aksiya başlamamışdan əvvəl də Müsavat başkanı Arif Hacı başda olmaqla xeyli sayda müsavatçı polisə aparılaraq orada saxlanıb və ya yaşadıkları mənzillər po-

lis nəzarətinə götürülmüşdü.

Aksiyadan 1 gün əvvəl isə başqan müavinini Razim Əmiraslanlı saxlanıb. Sərbəst toplaşma azadlığının təmin edilməsini tələb etdiyimiz aksiyada "sərbəst toplaşma azadlığı" ilə bərabər "ifadə azadlığı" şuarları səsləndi.

Aksiyamızın məqsədi nə idisə, ona nail olduq, hakimiyyətin, yerli və beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini bir daha toplaşma azadlığının olmamasına yönəlttik".

İctimai-Siyasi Proseslər Beynəlxalq Əlaqələr Mərkəzinin (İSBAM) rəhbəri Samir Adıgözəlli isə hesab edir ki, belə aksiyalarla radikal müxalifət özünü daha da rüsvay edir: "Bunlar anlamırlar ki, sosial bazası olmayan qurum hansısa uğurlu aksiya keçirmək iqtidarında deyil. Məqsədləri bəllidir, bir balaca səsküy salsınlar. Yəni biz də varıq deməklə, xaricdəki ağalarından qrant qopara bilsinlər. Müsavatın son aksiyasının cəmi 15 adam gəldi. Bir yas yeri olanda 50 dəfə bundan çox adam toplaşarsa, həmin partiyalar özlərini bu şəkildə nüfuzdan salmamalıdırlar. Ya təşkilatlanmalı, ya da siyasi arenanı üzüsulu ikən tərk etməlidirlər".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Müsavat özündən əvvəl "gözü çıxmış" Milli Şuradakı qardaşlarının rüsvayçı piket uğursuzluğundan niyə nəticə çıxarmadı...

Perunun Azərbaycandakı Səfirliyinin fəaliyyətini dayandıracağı ilə bağlı məlumatlar yayılıb. Bu ölkənin Bakıdakı diplomatik nümayəndəliyindən mətbuata verilən məlumata görə, bununla əlaqədar inzibati prosedurlara başlanıb və ilk addım olaraq, Perunun Bakıdakı Səfirliyinin konsulluq şöbəsi yalnız dekabrın 15-dək fəaliyyət göstərəcək.

Səfirlikdən onu da bildiriblər ki, səfirlik Azərbaycandakı fəaliyyətini 2020-ci il martın 1-də tamamilə dayandıracaq: "Bu tarixdən sonra maraqlananlar Perunun Ankara'dakı Səfirliyi ilə əlaqə saxlamalıdırlar".

Qeyd edək ki, Azərbaycanda Peru Səfirliyi 2017-ci ilin iyun ayında açılıb. İki ölkə arasında diplomatik əlaqələr 1996-cı ilin iyun ayının 25-də quru-

lub.

Hər iki ölkə arasında səfirlik səviyyəsində rəsmi münasibətlər yaradılıb. Lakin iqamətgahı başqa ölkədə olmaqla Azərbaycan Respublikasının Peru Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri var. Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Meksika Birləşmiş Ştatlarındakı səfiri, həmçinin, Peru Respublikasında da akkreditə olunub.

Perunun Azərbaycanda Səfirliyini bağlaması bizdən asılı səbəblərlə əlaqədirmi?

"Bu qərar ölkənin daxili vəziyyəti və üzləşdiyi maliyyə məsələləri ilə əlaqədardır"

Parlamentlərarası əlaqələrə gəlincə, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində Azərbaycan-Peru parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupu fəaliyyət göstərir.

Perunun Azərbaycandakı Səfirliyi fəaliyyətini niyə dayandırır?

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, Perunun Səfirliyinin mart ayından fəaliyyətini dayandırması bu ölkənin daxili vəziyyəti ilə bağlıdır: "Perunun Azərbaycandakı Səfirliyinin bağlanması ilə bağlı qərar bu ölkənin

Leyla Abdullayeva: "Peru Azərbaycandakı Səfirliyini müvəqqəti olaraq bağlamaq barədə qərar verib"

Qabil Hüseynli: "...burada hər hansı bir başqa səbəb görmürəm"

daxili vəziyyəti və üzləşdiyi maliyyə məsələləri ilə əlaqədardır".

L.Abdullayevanın sözlərinə görə, səfir-

liyin müvəqqəti bağlanması Azərbaycan-Peru əlaqələrinə, münasibətlərinə heç bir mənfi təsir göstərməyəcək.

Politoloq Qabil Hüseynlinin fikrincə, Perunun Azərbaycanda öz səfirliyini bağlaması Azərbaycanla diplomatik sahədə hər hansı bir gərginliklə bağlı deyil: "Perunun öz səfirliyini gələn ildən bağlayacağı ilə bağlı verdiyi qərar bu ölkədə yaşanan ciddi maliyyə böhranı və daxildəki problemlərlə bağlı ola bilər. Çünki Peru kiçik dövlətdir və o qədər də varlı deyil.

Hesab edirəm ki, bu yalnız maliyyə amili ilə bağlıdır, burada hər hansı bir başqa səbəb görmürəm".

İradə SARIYEVA

Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı icması Rusiyanın Xarici İşlər naziri Sergey Lavrovun İrəvanda səsləndirdiyi məlum fikirlərlə bağlı bəyanat yayıb. Bəyanatda deyilir:

"Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı icması olaraq bəyan edirik ki, Sergey Lavrov kimi təcrübəli bir diplomatın bu cür ifadələr səsləndirməsi ciddi təəssüf və təəccüb doğurur.

Keçən ay Rusiyanın Soçi şəhərində keçirilən "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik iclasının plenar sessiyasında çıxış edən

Prezident İlham Əliyev bu məsələyə aydınlıq gətirərək bildirmişdi ki, "Dağlıq Qarabağ xalqı" anlayışı yoxdur. Dağlıq Qarabağın əhalisi var, münəqişə başlayana qədər bu, bərabər hüquqlara malik olan Azərbaycan və erməni əhalisindən ibarət idi. Dağlıq Qarabağın Azərbaycan əhalisi Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində işğal olun-

Dağlıq Qarabağ azərbaycanlıları Lavrovun İrəvandakı çıxışını kəskin etirazla qarşıladı...

muş digər 7 rayonun əhalisi kimi etnik təmizləməyə məruz qalmışdır.

Münəqişənin həllinə məsul olan ATƏT-in Minsk prosesi çərçivəsində Dağlıq Qarabağın erməni və Azərbaycanlı icmaları maraqlı tərəflər kimi müəyyən olunmuşdur. Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı mühüm beynəlxalq təşkilatların sənədlərində də heç vaxt "Dağlıq Qarabağ xalqı" məfhumu qeyd edilməyib.

Xatırlatmaq istərdik ki, 2019-cu il də Rusiyanın da təmsil olunduğu ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri iki dəfə regiona səfər edib və

hər iki səfərin yekun birgə bəyanatlarında Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı və erməni icmaları ilə görüşdüklerini ayrıca qeyd ediblər.

Sergey Lavrovun brifinqdə səsləndirdiyi fikirlər həm də ona görə təəssüf hissi doğurur ki, o, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsindən və ətraf 7 rayondan 1 milyondan çox köçkün düşmüş azərbaycanlının öz torpaqlarına geri qayıtmaq hüququnu brifinqdə vurğulamır.

Azərbaycan üçün hansı həll variantının məqbul olmasına gəldikdə isə, o, Azərbaycanın bütün beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tanınmış ərazi

bütövlüyünün bərpa olunması, qaçqınların və məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına, o cümlədən Dağlıq Qarabağa qayıtmasından ibarətdir. Bu, BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri və Helsinki Yekun Aktının tələbidir.

Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov özü də beynəlxalq tədbirlərdə çıxışı zamanı BMT nizamnaməsinə riayət edilməsi və BMT TŞ-nin qətnamələrinin yerinə yetirilməsini tələb edir və buna görə digər dövlətləri tənqid edir.

Biz Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azər-

baycanlı icması olaraq bir daha bəyan edirik ki, icmamızın 80 mindən çox azərbaycanlı üzvü öz yurduna geri dönəcəkləri günü gözləyir. Biz Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində vasitəçilik missiyası həyata keçirən həmsədr dövlətlərdən və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlardan ədalətli mövqe gözləyirik. Yalnız bundan sonra Dağlıq Qarabağda sülh bərqərar ola və keçmişdə olduğu kimi azərbaycanlılarla ermənilər sülh şəraitində Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan sərhədləri daxilində yaşaya bilərlər".

Bakı-xeber.com

■ "Avrasiya İttifaqı bizim üçün çox vacibdir". Bunu Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan amerikalı jurnalistin "Ermənistan Avropa Birliyinə qatılmaq istəyirmi?" sualını cavablandırarkən deyib. Onun sözlərinə görə, Avropa Birliyinə üzv olmaq Ermənistan üçün prioritet məsələ deyil:

"Mən belə düşünmürəm, ona görə ki, biz hazırda Avrasiya İttifaqının üzvüyük. Biz öz münasibətlərimizi bu təşkilatda inkişaf etdirməyə hazırlaşırıq. Bu, iqtisadi ittifaqdır və o bizim üçün vacibdir. Ona görə də hələ gündəlimizdə belə məsələ yoxdur".

Ermənistanda Nikol Paşinyan hakimiyyətə təzə gəl

əndə Qərbin ondan müəyyən gözləntiləri var idi. Gözləntilər əsasən Ermənistanın Avropa qurumlarına inteqrasiya istiqamətində söyləyərək artıracağı ilə bağlı idi. İlk vaxtlar Paşinyan bu yöndə müəyyən siyasi reveranslar etdi. Avropa təsisatlarından pul qoparmaqdan ötrü üstüörtülü vədlər verdi, bir sıra ölkələrə sə

Paşinyanın Avropa və ABŞ-la inteqrasiya layihəsi iflasla bitdi - Avrasiya Birliyindən "yaxşısı yox imiş"...

Əli Orucov: "İqtisadiyyatı və siyasəti birbaşa Rusiyaya bağlı olan bir forpost dövlətin Avropa Birliyinə problemlərdən başqa verə biləcəyi heç nəyi yoxdur"

fərler etdi. Ancaq onun bu yöndə söyləri nəticəsiz bitdi. Çünki Qərb ondan islahatlar həyata keçirməyi və konkret mövqe ortaya qoymağı tələb etdi. O isə bunların heç birini həyata keçirmədi. Əksinə, Rusiya ilə daha da yaxınlaşmaq yolunu tutdu. O baxımdan Paşinyanın məlum açıqlaması göstərdi ki, Ermənistanın Qərblə inteqrasiya layihələri iflasa uğradı.

Maraqlıdır, Paşinyanın məlum yanaşması Qərbdən ona olan etimadın daha da azalmasına səbəb ola bilərmi? Sözügedən məsələ ilə

bağlı fikirlərini "Bakı-Xəbər"lə bölüşən AMİP funksioneri Əli Orucov bunu istisna etmədi: "Əvvəla onu demək istərdim ki, Ermənistan Avropa Birliyinə daxil olmaq və yaxud da quruma inteqrasiya olunmaq üçün gərəkən şərtlərə cavab vermir. Ermənistanın bütün sahələri Rusiyadan birbaşa asılıdır. İqtisadiyyatı və siyasəti birbaşa Rusiyaya bağlı olan bir forpost dövlətin Avropa Birliyinə problemlərdən başqa verə biləcəyi heç nəyi yoxdur. Paşinyana sualı verən jurnalist də, görünür, naşidir və Cənubi Qafqaz regio-

nunu, o cümlədən də Ermənistanı yaxşı tanımır. İkincisi, Qərb onsuz da Paşinyandan müsbət nəticələr gözləməirdi. Siyasi dairələr Moskvadan asılılığını nəzərə alaraq Baş nazirin üzərinə o qədər də getmirlər. Həm Ermənistan rəhbərliyi, həm də Qərb yaxşı başa düşür ki, xarici siyasətdə kardinal dəyişiklik etmək ölkədə ciddi fəsadlara yol açacaq. Bu, Rusiyanın bir subyektinin Qərblə inteqrasiyası kimi bir şey olardı ki, bu da nəzəri və praktik baxımdan mümkün deyil. Qərb üçün vacib ölkələrdən biri də UK-

raynadır. Ancaq Ukraynanın Avropaya inteqrasiyasına, AB-yə üzv olmasına ehtiyatla yanaşırlar. Ermənistan isə nə geopolitik, nə iqtisadi resursları, nə də investisiya baxımından Qərb üçün cəlbedici ölkə deyil. Qərb Ermənistana qarşı yumşaq siyasət yürütməklə bu ölkəni Moskvanın nəzarətindən çıxarmağı hədəfləyir. Qərbin özünün də Ermənistanın Avropa Birliyinə üzv olmasına indiki şəraitdə marağı yoxdur. Ermənilər belə yollarla özlərinin vacibliyini, əhəmiyyətini gözə soxmağa çalışırlar. Bu isə siyasi blefidir. Bütün hallarda, Paşinyan məlum açıqlaması ilə bəyan etdi ki, Qərbin bu yöndə gözləntiləri reallaşmayacaq".

Vidadi ORDAHALLI

"Bizim tərəfimizdən həm siyasi, həm də hərbi sahədə daha kəskin addımlar atılmalıdır"

■ "Google maps" Azərbaycan xəritəsində Dağlıq Qarabağın sanki Azərbaycan tərəfindən işğal edildiyini göstərir. "Asasmedya.info"-nun yaydığı məlumatda qeyd

olunur ki, "Google maps"-da Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ ərazisi, Xankəndi, Şuşa, Kəlbəcər, Qubadlı, Əsgəran, Minkənd, Ağdərə, Vəngli, Heyvalı və başqa bölgələr

"Google maps"-ın əcaib ixtirası - "Dağlıq Qarabağı Azərbaycan işğal edib"...

Faiq Ələkbərli: "Google maps"-ın rəhbərliyində çalışanlar arasında erməni əsilli şəxslər olduğu üçün..."

rin adları Azərbaycan türkcəsi ilə yanaşı, həm də erməni dilində qeyd olunub.

Qeyd edək ki, "Google maps" tərəfindən törədilmiş bu təxribat Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı hörmətsizlikdir.

"Google maps" tərəfindən törədilmiş bu təxribatla bağlı fikir bildirən tarix üzrə fəlsəfə doktoru Faiq Ələkbərli "Bakı-Xəbər"-ə açıqlamasında qeyd

etdi ki, "Google maps"-ın rəhbərliyində çalışanlar arasında erməni əsilli şəxslər də var. Hətta onlara bir neçə dəfə Azərbaycanın xəritəsi göstərilib. Xəritə ilə tanış olanlar iddia edirlər ki, baş vermiş təxribatdan xəbərsizdirlər: "Bu hal onu deməyə əsas verir ki, həmin yerdə çalışan erməni-pərəstlərin rolu əsasında Dağlıq Qarabağın sanki Azərbaycan tərəfindən işğal edildiyi göstərilir. Azərbaycanın

Dağlıq Qarabağı işğal edən ölkə kimi tanınması və ya işğal olunan ərazilərin adlarının erməni dilində yazılması ölkəmiz tərəfindən aparılan işlərin düzgün şəkildə qurulmaması ilə bağlıdır. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, bir çox məsələdə kəskin mövqe ifadə edilmədiyi üçün, xoşagəlməz hallarla rastlaşırıq. İşğal altında olan torpaqlar geri alınmadığı halda bu cür təxribatların sayı durmadan artacaq. Er-

mənilər gah qondarma "Art-sax" bayramını qeyd edəcək, ya Dağlıq Qarabağı Ermənistan ərazisi kimi göstərəcək, ya da Azərbaycanı işğalçı ölkə kimi göstərəcəklər. Bizim tərəfimizdən həm siyasi, həm də hərbi sahədə daha kəskin addımlar atılmalıdır".

Tarixçi-alim onu da vurğuladı ki, ermənilər öz məkrli işlərini görməkdə davam edirlər: "Bizim mövqeyimiz daha sərt olmalıdır. Azərbaycan tərəfi sözdən əmələ keçməlidir".

Günel CƏLİLOVA

Hazırda İranda həbsxana həyatı yaşayan Güney Azərbaycandan olan fəal Abbas Lisaninin hüquqlarının müdafiəsinə qoşulanlar sırasında şair-həkim Fəzail İsmayıl da var.

F.İsmayıl son dövrlər A.Lisaninin hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində müxtəlif yazılar və fikirlərlə çıxış edir. F.İsmayıl bununla bağlı "Bakı-Xəbər"-ə verdiyi açıqlamada bildirdi ki, məqsədi Azərbaycanda Abbas Lisaninin hüquqlarının müdafiəsi təşkilatı yaratmaqdır. "Abbas Lisanini Azərbaycanın bütövlüyü uğrunda mücadilə verir. Zaman-zaman o taylı-bu taylı Azərbaycanın şairləri vətənin bölünməsindən, dərdləri-

mizdən şeirlər yazıblar. Amma çox təəssüf ki, Azərbaycan xalqının qəhrəman oğlu Abbas Lisaninin bu günündə şairlər susur. Bu da mənə narahat edir. İkinci bir mühüm məsələ odur ki, Abbas Lisaninin müdafiəsi-

Azərbaycanlı şair-həkim Fəzail İsmayıl İranlı Abbas Lisaninin hüquqlarını müdafiə təşkilatı yaradacaq

Fəzail İsmayıl: "Azərbaycanda özünü türkçü kimi təqdim edən siyasi partiyalar da Abbas Lisaninin müdafiəsinə qoşulmalıdırlar, amma onlar qoşulmurlar"

nə bütün Türk dünyası qoşulmalıdır. Biz türk mənəviyyatını daha da ucalara qaldırmalıyıq. Azərbaycanda özünü türkçü kimi təqdim edən siyasi partiyalar da Abbas Lisaninin müdafiəsinə qoşulmalıdırlar, amma onlar

qoşulmurlar. Mənim məqsədim Abbas Lisaninin hüquqlarının müdafiəsi təşkilatı yaratmaqdır. Onun hüquqlarının daha geniş səviyyədə müdafiəsinə nail olmağa ehtiyac var. Bu gün Abbas Lisanini Cənubi Azərbaycan

türklərinin öz dillərində təhsil alması, bütün milli hüquqlardan yararlanması üçün mübarizə aparır və bu səbəbdən də zindandadır. Bir vaxtlar Mandelanın zənci xalqı uğrunda apardığı azadlıq mübarizəsini Abbas Lisa-

ni də Cənubi Azərbaycanda aparır" - deyərək F.İsmayıl qeyd etdi.

A.Lisani haqqında say-sız publisist və poetik yazının müəllifi olan F.İsmayıl bildirdi ki, A.Lisaninin hüquqlarının müdafiə təşkilatını yaratdıqdan sonra onu qeydiyyatdan keçirmək üçün Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edəcək.

İradə SARIYEVA

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İlqar Abbasovu Şirvan şəhər, Mərdan Camalovu Zərdab, Əziz Əzizovu Bakının Suraxanı, Elşad Həsənovu Yasamal, Rafiq Quliyevi Xətai rayonlarının icra hakimiyyətlərinin başçıları vəzifələrinə təyin olunmaları ilə bağlı qəbul edib.

Cənab Prezident icra başçıları ilə görüşdə bir daha onlara ictimai nəzarətin vacibliyindən danışdı, lakin bu amildən də kimlərsə, xüsusilə də radikal dairələrin sui-istifadə edəcəyinə imkan verilməyəcəyini bildirib: "Digər tərəfdən, icra başçıları peşəkar olmalıdırlar, bilikli olmalıdırlar və onlar işlədikləri rayonda, şəhərdə nüfuz qazanmalıdırlar. Bu onların sırf öz işindən asılıdır. Prezidentin etimadı artıq xalqa bir mesajdır ki, Prezident bu şəxslərə etimad göstərir. Ancaq bu etimad mütləq deyil, bu gün var, sabah olmaya bilər. Bu artıq sizin işinizdən asılıdır. Siz işi elə qurmalsınız ki, vətəndaşlar sizi dəstəkləsinlər, sizə dayaq olsunlar. Əgər siz hansısa bəd əmələ düşər olsanız, əlbəttə ki, biz dərhal bundan xəbər tutacağıq və cəzanızı alacaqsınız. Elə işləməlisiniz ki, xalq sizdən razı olsun. İlk növbədə, xalqa xidmət etmək və öz vəzifənizin öhdəsindən peşəkarcasına gəlmək sizin borcunuzdur. Digər tərəfdən, rəhbərlik edəcəyiniz şəhər və rayonlarda xoşagəlməz hallara qarşı çox ciddi mübarizə aparmalısınız. Korrupsiya, rüşvət-xorluq Azərbaycanın gündəliyindən silinməlidir. Düzdür, elə ölkə yoxdur ki, bu problem orada olmasın. Amma əsas məsələ ondadır ki, rəhbərlik və hakimiyyət, o cümlədən, yerli icra orqanları bu məsələyə necə münasibət göstərirlər. Əgər gözlərini yumurlarsa, yaxud da ki, özləri bu çirkin işlərə qarışırlarsa, əlbəttə ki, layiqli cəzalarını da alacaqlar və almalıdırlar. Bir daha vətəndaşlara müraciət etmək istəyirəm, əgər görsəniz ki, rəhbər şəxslər əyri yola gedirlər, mütləq məlumat verin, mütləq xəbər göndərin və biz, əlbəttə ki, bütün siqnalları yoxlayıb düzgün qərar qəbul edəcəyik. O da həqiqətdir ki, bəzən hansısa şəxsi zəmində dövlət məmurlarına qarşı əsassız ittihamlar irəli

ancaq sosial şəbəkələrdən, bəzi internet resurslarından istifadə edərək dövlət məmurlarına qarşı qarayaxma kampaniyası aparırlar.

İşi görəcək, onsuz da biz bunu görürük. Hazırda 4-cü regional inkişaf proqramının icrası davam edir. Əminəm ki, növbəti 4 il ərzində

Azərbaycan Sosialist Partiyasının sədri Elşən Həsənov "Bakı Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Prezidentin bu məsələyə tam ay-

addımını görüb təqdir edirsənsə, onda olursan bunların gözündə satılmış. Tamamilə yanlış yanaşmadır. Artıq necənci dəfədir ölkə

Prezident müxalifətin bəzi məmurları xüsusi qərəzlə qaralama planlarından xəbərdar olduğunu nümayiş etdirdi..

Elşən Həsənov: "Bu heç də o anlama gəlməməlidir ki, onlardan olunan şikayətlər əsas olmayan dedi-qodu xarakterli olmalıdır"

"Radikal dairələrin təsiri altında olan bəzi elektron KİV-in də bu istiqamətdə fəaliyyəti heç də ürəkaçan deyil"

sürülür. Xüsusilə özünü müxalifət adlandıran antimilli və tamamilə rəzil olmuş qorxaq dəstə bu işlərdə ön sıralardadır. Çünki onların əlindən heç nə gəlmir. Onların işi ancaq qarayaxma kampaniyaları aparmaq və bizim işimizə maneçilik törətməyə cəhd göstərməkdir. Ancaq tarix və həqiqət onu göstərir ki, ayağımıza dolaşmaq istəyən bu antimilli qorxaq dəstə bizim işimizə zərər qədər ziyan vura bilməz. İndi onlar

Ona görə yerlərdən gələn hər bir siqnala obyektiv baxılacaq və sizin fəaliyyətinizə obyektiv qiymət veriləcək. Ona görə siz elə işləməlisiniz ki, vətəndaşlar sizdən razı olsunlar, rəhbərlik edəcəyiniz şəhər və rayonlarda işlər yaxşı getsin. Siz çalışmalısınız ki, rayonlara sərmayə qoyulsun, investitorları inandırmaq üçün səylər göstərməlisiniz. Yəni gözləməməlisiniz ki, dövlət gəlib hansısa

bu günə qədər öz həllini tapmamış məsələlərə öz həllini tapacaq. Ancaq siz hər bir rayonda mövcud olan problemlərə diqqət göstərməlisiniz, reaksiya verməlisiniz və çalışmalısınız ki, bu məsələlər öz həllini tapsın".

Ölkə başçısının radikal müxalif dairələrin ictimai nəzarət adı ilə məmurları əsassız yerə hədəfə götürməsi ilə bağlı bildirdiyi iraddan hası nəticəni çıxarmaq olar?

dinliq gətirməsi lap yerinə düşdü: "Biz mərkəzçi mövqedə dayanan partiyayıq. Yeni yeri gələndə hakimiyyəti də sərt tənqid edirik. Amma bu o demək deyil ki, yaxşı addımları təqdir etməməliyik. Azərbaycanda hansısa dairələr sanki özlərindən müxalifət standartları icad ediblər. Nədir bu? Sən daim hökuməti tənqid etməli, hətta yeri gələndə təhqir də etməlisən. Yox, nə vaxtsa, hakimiyyətin yaxşı bir

başçısı icra başçılarına ictimai nəzarətin vacibliyindən danışır. Əslində, bu amil bizim ölkədə hər zaman olub. Elə sizin çalışdığınız media daim bu funksiyaları həyata keçirib. Biz sosial şəbəkələri daim izləyirik, hər dəfə ölkə başçısı belə çağırış edəndə bəzi dairələr bundan sui-istifadə etməyə başlayırlar. Məmurların üzərinə basqılar şiddətlənir. Ölkə başçısı belə niyyətdə olanların ünvanını dəqiq göstərdi. Bildirdi ki, məmurlarla bağlı daxil olan bütün informasiyalar ətraflı araşdırılacaq. Gəlin unutmayaq ki, məmur da vətəndaşdır, onun da hüquqları var. Bəli, bir sıra sahələrdə biz də məmurların yarıtmaz fəaliyyəti ilə rastlaşırıq. Amma bu heç də o anlama gəlməməlidir ki, onlardan olunan şikayətlər əsas olmayan dedi-qodu xarakterli olmalıdır. Məmurların neqativ fəaliyyətindən şikayət olunmasının mənə də tərəfdarıyam. Həmin şikayətlər konkret faktlara və dəlillərə söykənməlidir. Belə olduqda, ictimai nəzarətin də bir effekti olar. Radikal dairələrin təsiri altında olan bəzi elektron KİV-in də bu istiqamətdə fəaliyyəti heç də ürəkaçan deyil. Təəssüf ki, onlar da ictimai nəzarəti öz ideoloqlarının bildiyi səviyyədə aparırlar".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycanın müdafiə xərclərini davamlı şəkildə artırması təkcə Ermənistanda yox, onun havadarları arasında da ciddi təşvişə yol açıb və bu da əbəs deyil. Ən azı o baxımdan ki, belə vəziyyət Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hərbi həlli zamanı Azərbaycanın üstünlüyünün daha böyük fərqlə artmasına xidmət edir.

Bunlara paralel olaraq Azərbaycan onu da açıq bəyan edir ki, münaqişə həllini tapmayana qədər müdafiə sahəsinə böyük diqqət ayırmaqda davam edəcək, eyni zamanda konfliktin hərbi həlli də daim gündəmdə olacaq.

2020-ci ilin büdcə müzakirəsi zamanı Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə də bu xüsusda maraqlı fikirlər səsləndirib: "Bəzi təşkilatlar bizi tənqid edir ki, Azərbaycanda müdafiə xərcləri artır. Azərbaycanın dövlət büdcəsi son illər dəfələrlə artıb. Əlavə artımlar nəticəsində daha çox artacaq. Hərbi xərclərin çox xalması obyektiv zərurətdən irəli gəlir". Komitə sədri bildirib ki, bu sahəyə bundan sonra da diqqət yönəldiləcək: "Artıq Azərbaycanın çox güclü müdafiə potensialı var. Bu, bölgədə ən güclü potensialdır və biz bunu daha da artırmalıyıq. 2020-ci ilin büdcəsi bu tələblərə cavab verir. Azərbaycan həm müdafiə qabiliyyətini gücləndirməsi, həm özünün iqtisadi təhlükəsizliyini, həm də ölkənin iqtisadi gücünün artması və bu əsasla əhalinin keyfiyyətli yaşayış səviyyəsini yüksəltmək istiqamətində daha cəsarətli addımlar atmaq imkanına malik olmalıdır".

Bu açıqlamalardan aydın görünür ki, Azərbaycan, kənardan səslənən bütün tənqid və iradlara baxmayaraq, müdafiə sahəsində müəyyən etdiyi siyasəti davam etdirəcək. Ermənistanın "Pastinfo" nəşri yazır ki, bu hal Bakının hərbi üstünlüyünün yüksəlməsini təmin edir və İrəvanın buna qarşı çıxması getdikcə mümkünsüzləşir: "Azərbaycanda müzakirəsi başlanan 2020-ci ilin dövlət büdcəsinin layihəsinə görə bütün dövlət büdcəsi xərcləri 1.7% artdığı halda, müdafiə xərclərinin büdcəsi xeyli, yeni 20.9% artırılmaqla, 2.267 milyard dollara çatıb. Bunun 945 milyon dolları silah alışı və hərbi-sənaye sərmayəsi üçün nəzərdə tutulub. Bu faktlar göstərir ki, Bakı Qarabağ məsələsində istəyinə, güc yolu ilə olsa

belə, nail olmaqda ısrarlıdır və Azərbaycan açıq şəkildə müharibəyə hazırlaşır. Rəqibin gözümlərin önündə bu istiqamətdə konkret addımlar və hərəkətlər etdiyini görməklə Ermənistan hökumətinin 2020-ci ildə dövlət büdcəsini 14% artırdığı bir vaxtda hərbi xərclərin artımını dondurmasını xəyanət və ya şüursuz qayğı adlandırmaq olar. Eyni zamanda, bunlara cavab olaraq, diqqətsiz hökumət kimi, diqqətsiz parlament çoxluğu kimi, həm də diqqətsiz və bir qrup insanın şüursuzca baş naziri təriflədiyini görürük. Təəssüf ki, nə Paşinyan, nə də erməni xalqının böyük bir hissəsi "Ali Baş Komandan" ifadəsinin adı bir söz birləşməsi olmadığını başa düşür. Ancaq tam fərqli təzahürlərin şahidiyik - festivaldan festivala yeməklərdən dadmaq, nümayişkarcasına bəyanatlar, selfilər, flaş-mob və canlı yayımlara şahidlik edirik. Burada "iqtisadi inqilab"a çatmaq uğrunda təm-təraqlı bəyanatlardan başqa heç bir şey görmədik, bu, baş nazirin və komandasının Ali Komandan məqamının ciddiliyini dərk etmədiyindən xəbər verir. Bu diqqətsizliyə son qoymasaq və müharibə şəraitində yaşayan bir ölkənin qaydaları ilə yaşamağı öyrənməsək, bu dəfə Qarabağ üçün müharibədə, çətin ki, yeni nəşə qazana bilək. Əksinə, Bakının və İrəvanın addımlarının müqayisəsi Azərbaycanın Qarabağı öz nəzarətinə daha tez qaytaracağını söyləməyə əsas verir". Erməni psixoloq Samvel Xudoyan da bildirir ki, Paşinyan dəbdəbənin dalınca düşdüyü bir vaxtda Azərbaycan real addımlar atır: "Dəbdəbələrin arxasınca gedən adam xalq üçün işləməyəcək, bu, dəyər sistemi məsələsidir. Ermənistan baş naziri üçün bahalı təyyarənin alınması vəziyyəti daha aydın təsvir etməyə imkan verir. Əgər sən kasıb, müharibə aparan dövlətdə silah əvəzinə təyyarələr alırsansa, mövqelərin səmimi olub-olmamasını qiymətləndirməyimiz üçün bu, böyük problemdir".

Ermənistanda bir çoxlarını narahat edən digər mə-

Ermenistan rejiminin xalqı yeni aldatma üsulu özünə qarşı çevrilir - hərbi büdcə artımının dondurulması Paşinyanı yeni ittihamlarla üzləşdirir...

sələ budur ki, gələn il ölkə hərbi sahəsinə hökumətin vəd etdiyi həcmdə də vəsait ayıra bilməyəcək. Buna əsas səbəb hərbi üçün nəzərdə tutulan xərclərin pisləşən sosial sahəyə yönəldilməsi ehtimalının artmasıdır. Nikol Paşinyan hakimiyyəti Ermənistanın rifah səviyyəsinin artırılması ilə bağlı bir sıra vədlər versə də, bu özünü doğrultmayıb. Əlverişsiz geosiyasi vəziyyət, işğalçılıq siyasəti elan edilən inkişaf yolunun ancaq kağız üzərində qaldığını göstərir. Bu isə sosial narazılığı artırır və Paşinyan belə vəziyyəti özü üçün ciddi təhdid sayır. Ona görə də, yayılan məlumatlara görə, Paşinyan hakimiyyətini qorumaq üçün hərbi xərcləri azaldaraq bunu sosial sferaya yönəltməyi düşür. Bu isə o deməkdir ki, gələn il ölkənin hərbi xərcləri artmaq əvəzinə azalacaq. Hadisələrin məhz bu səpkidə inkişafını Azərbaycan ordusunun ehtiyatda olan general-leytenantı Yaşar Aydemirov da istisna etmir. O bildirib ki, Ermənistanda büdcədən ayrılan vəsaitlə ordunun heç 10-15 faizini saxlamaq mümkün deyil: "Ermənistan ordusu heç hərbi təlimlərə belə vəsait tapa bilmir. Orada əhalinin sosial vəziyyəti həddindən artıq ağırdır. Xarici yardımlar hesabına həm ordunun, həm də əhalinin sosial vəziyyətini yaxşılaşdırmaq mümkün deyil. Ona görə də xarici yardımlar Ermənistanın nə ordusunu xilas edəcək, nə də iqtisadiyyatının inkişafına təkan verəcək. Bunun üçün böyük miqdarda vəsait lazımdır".

Y.Aydemirov hesab edir ki, Ermənistan işğal etdiyi Dağlıq Qarabağı və ətraf

rayonları Azərbaycana qaytarsaydı, inkişafı da çox yüksək səviyyədə olardı: "Həmçinin təkcə Dağlıq Qarabağda deyil, hətta Ermənistan ərazisində yaşayan bütün ermənilərin ərzaq və digər təminatları, ölkənin iqtisadiyyatı və gəlirləri artardı. Bu bir zarafat deyil, reallıqdır. Ermənistanın başqa çıxış yolu yoxdur. Bir ölkəyə nə qədər yardım edəcəklər? Yardım verən bunu bir dəfə, iki dəfə və ya üç dəfə edər. Amma yardımla nə ordu, nə də iqtisadiyyatı saxlamaq olar. Axi, beynəlxalq maliyyə qurumları krediti qaytarmaq iqtidarında olan dövlətlərə verir. Dünya Bankı, Asiya İnkişaf Bankı və digər beynəlxalq maliyyə qurumları ilə danışıqlar davam etməkdədir və ilin sonunadək təxminən 150 milyon ABŞ dolları məbləğində kreditin alınması planlaşdırılır. Yeni hökumətin ilyarımliq fəaliyyəti nəticəsində dövlət borcunun miqdarı artmaqda davam edib. Erməni müxalifəti isə hökuməti artan borclanmalara qarşı qeyri-konstruktiv fəaliyyətdə günahlandırır. Y.Aydemirov qeyd edir ki, yaranmış vəziyyətdən sadəcə bir çıxış yolu var, o da Ermənistan hərbi qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərdən çıxarılması ilə üzərindəki yükün azaldılması və ağır sosial-iqtisadi vəziyyətdə olan ermənilərin güzəranının

yaxşılaşdırılması üçün maliyyə vəsaitinin məqsədyönlü xərclənməsi-dir: "Düşünürəm ki, Ermənistanda gələn ilin büdcə xərcləmələrində müdafiə sektoruna ayrılan maliyyə vəsaiti azaldılacaq. Çünki Ermənistanda əhali hökumətdən narazıdır. Əhalinin narazılığı artdıqca hökumət də müdafiə xərclərini azaltmağa məcbur olacaq. Ermənistanın yeganə xilas yolu Dağlıq Qarabağ probleminin həllindən keçir. Yeni Ermənistan yalnız Dağlıq Qarabağı Azərbaycana qaytarandan sonra inkişaf edə bilər. Dağlıq Qarabağı qaytarıldıqdan sonra özlərinin yaşayışına baxsalar, nə qədər inkişaf etdiklərini görərler. Hesab edirəm ki, hətta Ermənistan əhalisinin vəziyyəti çox sürətlə yaxşılaşacaq. Çünki işğal etdikləri torpaqları təhvil versələr, Azərbaycan onların yeməyini də, çörəyini də verəcək. Hesab edirəm ki, Ermənistanın başqa çıxış yolu yoxdur. Yeganə yolu ancaq və ancaq budur. Hamı bilir ki, Azərbaycan ordusu Ermənistan ordusu ilə müqayisəolunmaz səviyyədədir. Çünki bizim orduda əsas silahlar, yardımçı silahlar, böyük silahlar, aviasiya sahəsi, Hava Hücumundan Müdafiə və Hərbi Hava Qüvvələri təkmilləşdirilir və müasirləşir. Silahlı Qüvvələrimiz üçün yeni silahlar alınır. Ermənistan isə ordunun silah-sursatını modernləşdirməyə imkanları yoxdur". Bütün bunlar Azərbaycan və Ermənistan ordularının inkişaf səviyyəsinin yenə fərqli müstəvidə olacağını, ölkəmizin düşmən üzərində hərbi üstünlüyünü bundan sonra da artıracağını deməyə əsas

verir. Xatırladaq ki, ordumuzun silahlanması yüksək texnologiyaların tətbiqi ilə hazırlanmış böyük həcmdə ən müasir, dəqiq məhəvətə qabiliyyətinə malik silah-sursat və döyüş texnikası qəbul edilib. Bu da ordumuzun qüdrətinin artmasına əvəz-siz töhfələr verib. Xüsusən də son illər ərzində hərbi potensialımız xeyli dərəcədə artaraq Ermənistanla Azərbaycan arasında hərbi balans ölkəmizin xeyrinə əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib. İndinin özündə də düşmən üzərində daim hərbi üstünlüyü saxlamaq məqsədilə silahlanmaya inkişaf etmiş müxtəlif ölkələrdə istehsal olunan yeni, müasir və keyfiyyətli döyüş texnikası, eləcə də digər hərbi təyinatlı məhsullar daxil edilir. Azərbaycan müxtəlif ölkələrdən müasir tipli döyüş təyyarələri, artilleriya qurğuları, zirehli texnika, rabitə vasitələri, pilotsuz uçuş aparatları və digər texnikalar alır. Eyni zamanda, ordumuz Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin müəssisələri tərəfindən istehsal edilən hərbi təyinatlı məhsullarla da təchiz olunur. Ermənistan isə bütün bunlardan məhrumdur. Gələn il üçün bu ölkədə hərbi xərclərin azalmasının qaçılmaz olması fonunda düşmən ordusunu daha rəzil vəziyyətə düşməsi gözlənilir. Bütün bunlar isə nəticə etibarilə Qarabağ münaqişəsinin gedişinə də ciddi təsir edir.

Tahir TAĞIYEV

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi Suriyanın şimal-şərqində yerləşən Deyr-ez-Zorda baş verən terror (?) hadisəsi ilə bağlı bəyanatla çıxış edib. Erməni diplomatiyası həmin hadisəni pisləyir və Kamışlı kilsəsində iki erməni dindarın öldürülməsi, birinin isə yaralanmasından dərin narahatlıq keçirdiyini bildirir.

Bəyanatda konkret faktla əsaslanmayaraq qeyd edilir ki, bu "terror" hadisəsini İŞİD qruplaşması üzərinə götürüb.

Ermənistan XİN-i bildirir ki, rəsmi İrəvanın Suriyada göstərdiyi humanitar yardımla erməni əsilli dindarlara qarşı törədilən terror hadisəsi heç bir vəchlə üst-üstə düşmür.

Bu məsələdə əsl klassik erməni terror izi sezilir. Çünki tarix boyu erməni terror təşkilatları tərəfindən analoji hadi-

sələr çox törədilib. Məqsəd də erməniləri məzlum, əzilən xalq kimi təqdim etmək olub. Suriyada İŞİD-in vəziyyəti heç də yaxşı deyil. Hətta bu günlərdə ABŞ-ın İŞİD-in lideri Bağdadinin öldürülməsinə dair məlumatı yayması bu terror qruplaşmasının tam dalana dirəndiyi anlamına gələ bilər. Belə olan təqdirdə erməni keşişlərinin öldürülməsini İŞİD-lə əlaqələndirmək nə dərəcədə məntiqli sayıla bilər?

Suriyada katolik erməni pastorların qətlində klassik erməni terror izləri..

Tural İrfan: "Mən tam əminəm ki, həmin hadisəni ermənilər törədib"

İlahiyyatçı Tural İrfan "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Ermənistanın bu "məharətinin" obyektiv səbəbləri var: "Bilirsiniz ki, son zamanlar türkdilli dövlətlərin integrasiyası iştiqamətində ciddi işlər aparılır. Bakıda keçirilən sonuncu Zirvə toplantısı da bu qəbildən sayıla bilər. Təbii ki, bütün bunlar erməniləri və onların arxasında duran gücləri narahat edir. Mən tam əminəm ki, həmin hadisəni ermənilər törədiblər. Burada erməniləri himayə edən Rusiyanın da barmağı ola bilər. Bunun bir erməni oyunu olduğu ələ Ermənistan XİN-in bəyanatının məzmunundan

da aydın görünür. Çünki İŞİD belə bir addımları atan olsaydı, orada ermənilərdən də başqa qeyri-müsəlman icmalar var, ələ onların da dini liderlərini öldürərdi.

"Burada erməniləri himayə edən Rusiyanın da barmağı ola bilər"

Hətta İŞİD-in ən güclü vaxtlarında belə biz belə hadisələrlə rastlaşmamışıq. Bəyanatın sonunda Ermənistanın Suriyadakı humanitar missiyada yaxından iştirak etdiyi vurğulanır. Bilirsiniz ki, orada da ermənilər bütün addımlarını ruslarla birgə atırlar. Bu məsələdə əsas hədəf kimi Türkiyə götürülüb.

Bir azdan deyəcəklər ki, Türkiyə ilə İŞİD əlbir olub bu addımı atıb. Digər hədəf isə İŞİD-in arxasında duran güclər ola bilər. Bu xüsusda ABŞ və İsrailin adları

edir. Dövlət adından belə bəyanat verilə bilməz. Keşişlərin öldürülməsi hadisəsi sanki ermənilərin ürəyincə olub. Ələ buradan da o nəticə çıxır ki, burada ya ermənilərin özlərinin, ya da onların himayə edən güclərin əli var.

Prosesləri izləyin, görərsiniz ki, həmin hadisə hələ çox gündəmdə saxlanacaq. Yaxın Şərq hər zaman erməni terror təşkilatlarının oylağı olub. Onlar hansısa məkrli planlarını həyata keçirmək məqsədilə çox asanlıqla keşişlərini özləri öldürə bilərlər".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Məlum olduğu kimi, ABŞ Nümayəndələr Palatası qondarma "erməni soyqırımı" haqqında qətnamə qəbul edib. Sözügedən qərar tamamilə ədalətsiz və qərəzlidir. Çünki bu qərarın heç bir hüquqi və tarixi əsası yoxdur. ABŞ Konqresinin Nümayəndələr Palatasının bu qətnaməsi açıq siyasi xarakter daşıyır və qardaş Türkiyəyə siyasi təzyiq məqsədilə qəbul edilib.

ABŞ Nümayəndələr Palatasının qondarma "erməni soyqırımı" ilə bağlı qərarı tək cəmi Türkiyəyə qarşı yönələn bir qərar deyil. Bu, bütövlükdə, bütün İslam və Türk dünyasına qarşı yönələn bir qərardır. İslam ölkələrinin mənafeyinə toxunan bir qərardır. Ona görə də İslam dövlətləri birlikdə buna etirazlarını bildirməlidirlər. Azərbaycan həmişə Türkiyənin yanında ol-

duğu üçün, buna öz rəsmi etirazını bildirib. Ancaq, nədənsə, digər müsəlman dövlətlərinin timsalında biz bunu görmürük. Hansısa aktivlik bununla bağlı nəzərə çarpmır.

Müqayisə üçün qeyd edək ki, 2017-ci ildə ABŞ Prezidenti Donald Tramp Qüdsün İsrailin paytaxtı kimi tanınması ilə bağlı qərar verdi. Buna etiraz əlaməti olaraq Türkiyə Prezidenti

Ərdoğan ABŞ-ın Qüds qərarına görə İƏT-i fəvqəladə toplamışdı, "genosid" qərarına görə İƏT-in səsi çıxmadı..

Elman Nəsirov: "Fikrimcə, hələlik Türkiyə İƏT-in belə bir təşəbbüslə çıxış etməsinə lüzum görmür"

Rəcəb Tayyib Ərdoğanın təşəbbüsü ilə İstanbulda İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının fəvqəladə Zirvə toplantısı keçirildi. İƏT ölkələri yekdilliklə ABŞ-ın qərarını pislədilər. Ancaq Nümayəndələr Palatasının saxta genosidlə bağlı qərarından sonra İƏT-in timsalında buna hansısa etiraz, fəvqəladə toplantının çağırılması baş vermədi.

Maraqlıdır, bu cür passivlik nə ilə bağlıdır?

Məsələyə münasibət bildiren millət vəkili Elman Nəsirov bunu bir sıra amillərlə əlaqələndirdi. Onun fikrincə, Nümayəndələr Palatasının məlum qərarı qondarma "erməni genosi-

di"nin ABŞ tərəfindən rəsmən tanınması demək deyil: "Konqresin

həmin instansiyalardan keçməyəcək. Birləşmiş Ştatlardakı türk lobbisi

"Qondarma "soyqırım" qətnaməsi Senatda da təsdiqlənsə, o zaman..."

məlum qərarı siyasi olmaqla yanaşı, bir siyasi sifarişdir. Ancaq bu qərarın qüvvəyə minməsi üçün Senat onu təsdiq etməlidir. Senatda təsdiq tapsa belə, yenə yetərli deyil. Ona görə ki, ABŞ Prezidenti qətnaməni təsdiq etməlidir. Yəni qarşıda iki ciddi instansiya var. Türkiyə NATO-da ABŞ-la ciddi müttəfiq olduğuna görə çox güman ki, sözügedən bədnam qətnamə

və diasporu bu yöndə fəal iş aparır. Görünür, indiki vəziyyətdə Türkiyə İƏT-in bununla bağlı xüsusi toplantı keçirməsinə məqsəduyğun hesab etmir. Çünki Nümayəndələr Palatasının məlum qərarı, qeyd olunduğu kimi, qüvvəyə minməyib. Fikrimcə, bu səbəbdən İƏT bir qədər gözləmə mövqeyindədir. Hesab edirəm ki, bu yöndə proseslər mürəkkəb ssenari üzrə inkişaf

etsə, qondarma "soyqırım"ın Senatda təsdiqi aktuallaşarsa, o zaman İƏT müvafiq addımlar atə bilər.

Bununla bağlı təşkilatın xüsusi toplantısı çağırılə bilər. Fikrimcə, hələlik Türkiyə İƏT-in belə bir təşəbbüslə çıxış etməsinə lüzum görmür. Hər şey hadisələrin bundan sonrakı inkişafından asılı olacaq.

Qondarma "soyqırım" qətnaməsi Senatda da təsdiqlənsə, o zaman ABŞ Prezidentinin mövqeyinə təsir etmək üçün İƏT xüsusi fəvqəladə toplantı keçirə bilər. Zənnimcə, belə bir toplantının keçirilməsi istisna deyil. Hesab edirəm ki, indiki məqamda hələlik buna zərurət yoxdur".

Vidadi ORDAHALLI

Ermənistanda mövcud hakimiyyətin Rusiya-ya yarımaq üçün son dövrlərdə çoxsaylı cəhdlər etməsi heç kimə sirr deyil. Amma faktdır ki, Moskvanın Nikol Paşinyan hakimiyyətindən narazılığı davam edir. Rusiyanın "Qarabağ klani" ilə hələ də sıx əlaqələrini davam etdirməsi, Paşinyana yönəlik müxtəlif təzyiq alətlərindən faydalanması da qeyd edilənlərin real təsdiqi sayıla bilər.

Bu durumda Paşinyan üçün qəliz məsələlərdən biri Qərbdən də hansısa dəstək görə bilməməsidir.

Qərbi narazı salan məqam isə İrəvanın münasibətlərin qurulması zamanı Rusiya faktorunu daha çox nəzərə almasıdır. Ermənistanın "İravnuk" qəzeti yazır ki, Paşinyanın bu yanaşmasından Qərb daha çox narazı qalır və İrəvandan üz döndərir. Bu isə Paşinyanı Rusiya qarşısında daha zəif duruma salır. Belə bir vaxtda Paşinyan Qərbi narazı salan daha bir açıqlama verib. O, Avropa İttifaqından məsafə saxlayacaqlarını bildirib: "Gündəliyimizdə Avropa İttifaqına üzv olmaq məsələsi yoxdur". Hökumət başçısı jurnalistin "Ermənistan Avropa İttifaqına üzv olmağa hazırlaşır mı" sualına cavabında deyib: "Mən elə fikirləşmərəm. Biz hazırda Avropa İqtisadi İttifaqının üzvüyük. Biz bu təşkilat daxilində əməkdaşlığımızı inkişaf etdirməyə hazırlaşırıq. Bu iqtisadi ittifaq bizim üçün çox vacibdir. Ona görə Avropa İttifaqına üzvlük kimi məsələ bizim gündəliyimizdə yoxdur". Erməni politoloq Sarkis Artsruni bildirir ki, Paşinyanın bu yanaşması təkcə Avropada yox, ABŞ-da da ciddi narazılıq yaradır: "Onsuz da Avropa İttifaqı Ermənistanı sıralarına qoşmağa hazırlaşmır. Amma Paşinyan belə mövqe sərgiləməklə Qərbdən uzaqlaşdığını göstərir və bunun cavab tədbirləri mütləq olacaq.

Ümumiyyətlə, Qərb Ermənistanın hələ də Rusiya orbitində qalmasından, bunun əksi istiqamətində Paşinyanın hansısa ciddi addım atmamasından ciddi narazıdır. ABŞ dövlət katibi Mayk Pompeo'nun açıqlamaları fonunda bunu qabarıq görmək olar. Mayk Pompeo bildirir: "Moskva Qərbin müttəfiqi hesab edilə bilməz. Bu gün biz azad olmayan ölkələrlə rəqabət aparırıq və siyasətlərini sərtləşdiririk. Buna görə Birləşmiş Ştatlar Alma-

ABŞ, Qərb ölkələri və Rusiya arasında münasibətlərin normallaşacağını gözləmək çətindir və deməli, "soyuq müharibə" davam etmək niyyətindədir və bu, əlbəttə ki, Ermənistanın siyasi sistemine

tası və erməni cinayətkar oligarxiyası təbii müttəfiqlər, əvəzolunmaz tərəfdaşlardır, hər ikisinin fəaliyyət hədəfi də Ermənistanın suverenliyi və vətəndaşlarının azadlığına qarşı yönəlib. Bu təhlükəli kurs

ka və "Daşnaksütyun" partiyaları ilə görüşlər keçirib. Partiyalardan alınmış məlumatlardan aydın olur ki, görüşlər səfirin təşəbbüsü ilə baş tutub, Ermənistanın daxili-siyasi və iqtisadi problemləri ətrafında

lərlə işbirliyi qurduğunu göstərir. Bu isə Paşinyan üçün açıq məsajdır ki, Qərb onu istəmir". Erməni politoloq Stepan Danielyan da eyni mövqedədir. Onun sözlərinə görə, baş verənlər hökumətin dəyiş-

Paşinyanın "ayaqları yerdən üzüldü" - Qərb ondan imtina etdi, Rusiya təzyiqləri artırır, xalq arxasından çəkilib...

niyanı və digər Avropa ölkələrini Rusiya ilə enerji sahəsində əməkdaşlığı dərinləşdirməyə çağırır. Avropanın təchizat baxımından Vladimir Putindən asılı olmasını istəmirik". ABŞ-ın yüksək səviyyəli bir rəsmisi, əslində mövcud Rusiyaya həqiqi bir qiymət verərək, bu ölkənin işğalçı xarakterinə işarə edib. Vaşinqtonun xatırlatmasının əsas qəbuledicisi, əlbəttə ki, Almaniyadır, amma Pompeo'nun sözlərini ilk növbədə Moskvanın təcavüzkar siyasətinin əsas hədəfləri olan postsovet ölkələri eşitməlidir. Bu cür qiymətləndirmələrdən sonra yaxın gələcəkdə

də problemlər yaranacaq. Robert Köçeryanın bir neçə gün əvvəl qondarma "eksklüziv" məqaləsində yazdığı şey Ermənistandakı rus vassal rejimini əbədləşdirmək çağırışından və inqilabın nəticələrini ləğv etmək üçün açıq bir cəhddən başqa bir şey deyildi. Zehni baxımdan, Putinin erməni müttəfiqləri forpost statusu müqabilində Ermənistanın suverenliyini qurban verməyə hazır olan keçmiş sistemin rəhbərləridir. Moskvanın ümumi nüfuza, Robert Köçeryan və Serj Sarkisyan kimi liderlərin timsalında talançılara ehtiyacı var. Bu nöqtədə, bugünkü Rusiya eli-

hakimiyyət dəyişikliyi yolu ilə dayandırıldı, lakin tarixi dönüş hələ Ermənistanın xarici siyasətinə yeni bir təkən verməyib, bunun nəticəsində Ermənistan-Rusiya münasibətləri hələ də vassal rejimindən azad olunmayıb. Bax, bu da Qərbi bizdən narazı salır. Artıq Qərb əvvəlki yardımı da göstərmək niyyətində deyil".

"Aykakan Jamanak" nəşri yazır ki, bu fonda ABŞ səfiri Lin Treysin son zamanlar Ermənistanda Paşinyana müxalif qüvvələrlə intensivləşən görüşü təsadüf deyil. Belə ki, səfir parlamentdənənar siyasi qüvvələrdən olan "Azad Demokratlar", Respubli-

müzakirələr aparılıb. Səfirin görüşlərində mövcud mesajlarla bağlı açıqlama verən politoloq Manvel Sarkisyan qeyd edib ki, "Azad Demokratlar" qərbyönümlü qüvvədir və ABŞ nümayəndələri ilə mütəmadi olaraq görüşür, Respublika və "Daşnaksütyun" partiyaları isə keçmiş hakim koalisiyanın qüvvələridir: "Qərb ölkələri daim çalışır, hər kəslə işləyir. İndi sadəcə hakimiyyətdən uzaqlaşmış qüvvələri seçib: İndi "Çiçəklənən Ermənistan" partiyası da uzaqlaşmış olsaydı, bəlkə onlarla da görüşərdilər. Belə vəziyyət Qərbin artıq Paşinyana müxalif qüvvə-

məsi üçün əlverişli şərait yarada bilər. O xatırladır ki, "küçə uşağı" olan Nikol ölkənin inkişafı ilə bağlı real anlayışlar olmadan populist şüarlarla baş nazir oldu: "Baş verənlərin bütün reallığı budur. Bəs bütün bunların davamı nə olacaq, necə olacaq, bu qeyri-müəyyən olaraq qalır. Aydındır ki, "anti" şüarlardan başqa, Paşinyan xalqı bir-birindən ayıran yox, birləşdirən şüarlar səsləndirməkdə, təbliğ etməkdə, irəli çəkməkdə acizdir. "Küçə uşağı" yeni bir siyasətin şüarlarına çevrilə biləcək, istiqamətləndirici rəhbər şüarları bilmir. Qarşılıqlı nifrət təbliği, parçalanma, həbs və günahkarlar, qanun pozuntuları hakimiyyəti saxlamaq üçün onun yeganə seçimidir. Xalqın mənfi instinktləri yeni hökumətin ən etibarlı müttəfiqləridir. Həmin "alətlər" tükənir, amma onun başqa çarəsi, seçimi yoxdur. Nifrət dolu təbliğata bir nifrət təbliği ilə cavab vermək isə özünümüdafiənin ən yaxşı yolu deyil. Bu, "küçə uşağı"nın ümid etdiyi şeydir. Belə vəziyyətdə Qərbin də mövcud hakimiyyətdən üz döndərməsi onun rəqiblərinə güc verir. Bu isə yaxın tezlikdə Ermənistanda yeni hakimiyyət dəyişikliyi istisna etmir". Bütün bunlar yaxın günlərdə Ermənistanda yeni daxili gərginliyin baş qaldıracağını da deməyə əsas verir.

Nahid SALAYEV

Maliyyə vəsaitlərinin cəlb edilməsində bu gün ən çox istifadə olunan vasitələrdən biri istiqraz buraxılışlarının həyata keçirilməsidir. Son dövrlərə qədər bu xüsusda ən çox istifadə edilən alətlərdən biri dollarla istiqrazların, qiymətli kağızların buraxılışı olub. Amma ABŞ-in iqtisadi siyasəti fonunda dollarla edilən buraxılışların həcmində artıq ciddi azalmalar qeydə alınır.

Əvəzində, avro və digər valyutalarda istiqraz buraxılışlarının həcmi durmadan artır.

Hesablamalar göstərir ki, bu ilin əvvəlindən dünyada avro ilə buraxılan dövlət istiqrazları hesabına 51,2 milyard avro vəsait cəlb edilib ki, bu da 2016-cı ildən bəri rekord həddir. Həmin il avro istiqrazları ilə 39,9 milyard avro borc alınmışdı. "Bloomberg" agentliyi bildirir ki, bu ilin əvvəlindən avro ilə istiqraz tədarükü 80% artıb. ABŞ dolları üzrə artım isə cəmi 3%-dir. Qarşıdakı dövr ərzində vəziyyətin avro və digər valyutaların lehinə daha böyük sürətlə dəyişməsi gözlənilir. Yaranmış vəziyyət Azərbaycana da təsirsiz ötüşmür. Ölkədə bu durumda manatla buraxılan istiqrazların həcmi artır. Belə ki, cari ilin yanvar-sentyabr aylarında Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası ümumi dəyəri 12 milyard 835 milyon manat olan 152 yeni qiymətli kağızı dövlət qeydiyyatına alıb. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 4,6% və 7,8% çoxdur. Hesabat dövründə qeydiyyatda alınmış korporativ istiqrazların sayı isə 19 olub. Bunun 4-ü kredit, 15-i isə digər təşkilatlara məxsus olub.

Amma manat istiqrazları təkcə daxili bazarla məhdudlaşmır. İndi beynəlxalq miqyasda tanınmış maliyyə qurumlarının da manat istiqrazları artır. Hətta bu arada bəlli olub ki, Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankı (QDTİB) gələn il ikinci dəfə manat istiqrazları buraxmaqla bağlı məsələni araşdırır. QDTİB-nin prezidenti Dmitri Pankin Azərbaycanda qiymətli kağızlar bazarının davamlı inkişafını dəstəkləmək, yerli bazarın, o cümlədən kiçik sahibkarların manat ehtiyaclarını çevik ödəmək niyyətində olduqlarını açıqlayıb: "Milli

istiqrazlar illik 9,25 faiz gəlir gətirib, sahiblərinə faiz ödəmələri hər rüb həyata keçirilir. Istiqrazların xitam verilmə günü 31 iyul 2021-ci il tarixidir.

Qeyd edək ki, QDTİB Qara Dəniz İq-

yüksək olmasının təzahürü sayılır.

Xatırladaq ki, manatla istiqraz məsələsi təkcə adicəkilən bankın maraq dairəsində deyil. Artıq digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən

manı başlıca meyarlardan biri beynəlxalq maliyyə hesabatları standartlarına uyğun həyata keçirilən auditor rəyinin mövcudluğu sayılır.

Gözlənilir ki, Asiya İnkişaf Bankı mövcud

malikdir. Azərbaycan da isə, əslində, Asiya İnkişaf Bankının istiqrazlarına tələbin böyük olması gözlənilir. Ən azı o baxımdan ki, ortada Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankının təcrübəsi var. Yuxarı-

Manata artan inam onu regional valyutaya çevirir...

valyutada maliyyələşdirməyin konkret ehtiyacından asılı olaraq 2020-ci ildə ikinci istiqraz tranşı buraxmaq imkanlarını müzakirə edirik". Xatırladaq ki, cari ilin avqustunda QDTİB 10 milyon manat məbləğində, hərəsi 1000 manat dəyərində 10 min istiqraz buraxaraq Bakı Fond Birjasında yerləşdirib. Sərmayədarlar tərəfindən isə bütövlükdə 81 milyon manat məbləğində 63 ərizə verilib, yəni tələb təklifi 8 qat üstələyib. Tədavül müddəti 730 gün olan

tisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının üzv ölkələri - Albaniya, Azərbaycan, Bolqarıstan, Ermənistan, Gürcüstan, Moldova, Rumıniya, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna, Yunanıstan tərəfindən yaradılan beynəlxalq maliyyə kredit təsisatıdır. Nizamnamə kapitalı 3,45 milyard avro olan QDTİB-də Azərbaycan öz payını 2008-ci ildə 2 faizdən 5 faizədək artırıb. Qurumun manat istiqrazlarının buraxılışını həyata keçirməsi isə ilk növbədə Azərbaycan valyutasının etibarlılıq dərəcəsinin

Asiya İnkişaf Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası tərəfindən yerli bazarda istiqraz buraxılışlarının həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Yayılan məlumatlardan belə bəlli olur ki, artıq Asiya İnkişaf Bankı Azərbaycan manatı ilə ilk istiqrazlarını 2020-ci ildə tədavülə buraxa bilərlər. İndilikdə isə bu qurum tərəfindən manat istiqrazlarının buraxılması borcalanların seçiminə görə yubanır. Belə ki, bu seçim za-

tələblərə uyğun gələn məqbul sayda borcalanın seçilməsindən sonra 50 milyon manat məbləğində istiqraz buraxılışı həyata keçirilsin. Həmin vəsaitin də məhdud sayda bankların və qeyri-bank kredit təşkilatlarının maliyyə dəstəyinə sərf olunacağı güman edilir. Mikromaliyyə təşkilatları da həmin vəsaitləri təkrar kredit vasitəsilə əldə edə biləcək. Qeyd edək ki, Asiya İnkişaf Bankı postsovet regionunda milli valyutalarda istiqraz buraxmaq təcrübəsinə

da qeyd olunduğu kimi, bu bankın rəqəbatlı hərrac üsulu ilə yerləşdirilmiş istiqrazlarına tələb təklifi 8 dəfə üstələyib. Eyni prosesin Asiya İnkişaf Bankının istiqrazlarında da qeydə alınması gözlənilir. Elə bu durum da, öz növbəsində, manat istiqrazlarına tələbin bundan sonra yüksələcəyini deməyə əsas verir. Belə vəziyyət isə manatın valyuta olaraq artıq dünya miqyasında da nüfuzunun yüksəlməsinə şərait yaradır. Ekspertlər də hesab edir ki, manat istiqrazları ilə buraxılış beynəlxalq müstəvidə həyata keçirilən uzunmüddətli strategiya, əməkdaşlıq nəticəsində əldə olunmuş mühüm nailiyyətdir. Beynəlxalq maliyyə institutları tərəfindən yerli bazarda buraxılan istiqrazlar isə ölkədə sahibkarlığın inkişafına da mühüm dəstək sayılır. Eyni zamanda, proseslərin gedişi Azərbaycan maliyyə sektorunda daha dayanıqlı bir vəziyyətin formalaşmasını şərtləndirir. Hesab olunur ki, bu durumda manatın xarici ticarətdə təbii ehtimalı da əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlir. Bu isə manata artan inam sayəsində onun tədricən regional valyutaya çevrilə biləcəyini də istisna etmir.

Tahir TAĞIYEV

Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi strategiyanın prioritet istiqamətlərindən biri də ölkədə sahibkarlığın inkişafıdır. Bu gün dövlət başçısının "ölkəmizin gələcək inkişafı sahibkarlığın inkişafından asılıdır" strateji xəttinə uyğun olaraq, həmin sahəyə xüsusi diqqət göstərilir, sistemli və kompleks tədbirlər həyata keçirilir.

Bunun nəticəsidir ki, son 15 ildə ölkəmizdə fəaliyyət göstərən sahibkarların sayı 4,2 dəfə artıb. İndiyədək 35 mindən çox sahibkara 2,5 milyard manatadək güzəştli kredit verilib.

Sahibkarlığın inkişafı üçün dövlət tərəfindən mühüm işlər görülür. Dünya ölkələrinin qabaqcıl təcrübəsi öyrənilir, müasir texnologiyaların tətbiqinə əsaslanan istehsal, emal, infrastruktur sahələrinin yaradılması istiqamətində çoxlu sayda iş görülməkdədir. Sahibkarlığın inkişafı üçün dövlət

tərəfindən lazımi dəstək göstərilərsə də, təəssüf ki, bəzi məmurlar bizneslə məşğul olanlara mane olurlar.

Dəfələrlə Prezident İlham Əliyev sahibkarlıqla məşğul olmaq istəyənlərə lazımi dəstəyini göstərməsi üçün aidiyyəti qurumlara çağırışlar edib. Lakin hələ də bu sahədə müəyyən problemlər yaşanır.

Bir neçə gün öncə Prezident İlham Əliyev İlqar Abbasovu Şirvan şəhər, Mərdan Camalovu Zərdab, Əziz Əzizovu Bakının Suraxanı, Elşad Hə-

Sahibkarlarla nadürüst davranışlara görə icra başçılarından "vurulanlar olacaq"...

Natiq Cəfərli: "...öz qazancını güdərsə, o şəxs dərhal məsuliyyətə cəlb edilməlidir"

sənovu Yasamal, Rafiq Quliyev Xətai rayonlarının icra hakimiyyətlərinin başçıları vəzifələrinə təyin olunmaları ilə bağlı qəbul edərək sahibkarlıqla məşğul olanlara diqqət göstərilməsinin vacibliyi haqqında fikir səsləndirib. Prezident qeyd edib ki, sahibkarlara diqqət göstərilməli, onlar incidilməməlidir: "Əgər hansısa sahibkar vəsait qoymaq, hansısa iş görmək istəyirsə, birinci olaraq siz ona dəstək verməlisiniz. Bəzi hallarda sahibkarlara qarşı ədalətsizlik edilir və onlardan nəşə əldə etmək cəhdləri göstərilir. Buna qətiyyətlə yol vermək olmaz. Sahibkarlara da deyirəm ki, əgər belə xoşagəlməz halla üzləşsələr, dərhal bizə məlumat versinlər".

Qeyd edək ki, son za-

manlar Prezident İlham Əliyev yeni təyin olunan icra başçılarını qəbul edərkən sahibkarlıqla məşğul olanlara mane olan, onlara çətinlik yaradanla-

rərçəkən sahibkarlarla yanaşı, vətəndaşların da üzərinə böyük yük düşür. O insanlar qorxmada, çəkinmədən bizneslə məşğul olmaq istəyənləri

"Azərbaycanda iqtisadi islahatların dərinləşməsi üçün məhkəmə islahatları vacibdir"

rın sərt şəkildə cəzalandırılacağı açıq şəkildə bəyan edib.

Sahibkarlıqla məşğul olanlara maneçilik törədən necə cəzalandırılacaq?

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli bizimlə söhbətində qeyd etdi ki, bizneslə məşğul olanlara və ya olmaq istəyənlərə çətinlik yaranlarla bağlı məsələ ilk növbədə ictimailəşdirilməlidir: "Bu məsələdə zə-

incidlənləri, onların başlarına gələn hadisələri ictimailəşdirməlidirlər. İstər sosial şəbəkə vasitəsilə, istərsə də mətbuata çıxmaqla sahibkarlara necə maneçilik törədildiyini ictimailəşdirə bilərlər".

Həmsöhbətimiz onu da vurğuladı ki, məhkəmə islahatları həyata keçirilməlidir. Ədalətsizliklə üzləşən hər bir şəxs məhkəməyə müraciət edə bilər: "Məhkəmələr tapşırıq-

la deyil, ədalətli qərar verməlidirlər. Azərbaycanda iqtisadi islahatların dərinləşməsi və həyata keçirilməsi üçün məhkəmə islahatları vacibdir. Ədalətli məhkəmə qərarları olarsa, iqtisadiyyatda atılan addımlar müsbət effekt verə bilər. Sahibkarlıqla məşğul olanlara istənilən formada çətinlik törədənərlə bağlı həm ictimai qınaq, həm də hüquqi məsuliyyət tətbiq olunarsa, Azərbaycanda biznes mühiti inkişaf edər".

İqtisadçının sözlərinə görə, bizneslə məşğul olanlardan nəşə əldə etmək istəyənlər az deyil. Artıq dövr dəyişib. Prezidentin sərt çıxışları və icra başçılarına tapşırıqlarından sonra vəziyyət dəyişəcək. Hansısa məmur və ya icra başçısı sahibkarlığın inkişafına mane olarsa, öz qazancını güdərsə, o şəxs dərhal məsuliyyətə cəlb edilməlidir.

Günəl CƏLİLOVA

Məlumdur ki, Prezident İlham Əliyev iqtisadi inkişaf, neft və qaz sektorundan əldə olunan vəsaitlər və islahatlar nəticəsində artan büdcə gəlirləri hesabına ərşəyə gələn növbəti sosial paket ilə 2 milyondan çox insanın əməkhaqqını artırıb. Bəlidir ki, dövlət başçısı bu gəlirləri yenə xalqın rifahına yönəltdi.

Təbii olaraq əhalinin gəlirlərinin artması alıcılıq qabiliyyətinin artmasına müsbət təsir edəcək.

Məlumdur ki, cari il ərzində həm minimum əməkhaqqı, həm də orta əməkhaqqının məbləği artırıldı. Danılmaz faktdır ki, əməkhaqqının artırılması əhalinin sosial rifahının inkişaf etməsinə səbəb olub.

Bu günlərdə Prezident İlham Əliyev İlqar Abbasovu Şirvan şəhər, Mərdan Camalovu Zərdab, Əziz Əzizovu Bakının Suraxanı,

Elşad Həsənovu Yasamal, Rafiq Quliyev Xətai rayonlarının icra hakimiyyətlərinin başçıları vəzifələrinə təyin olunmaları ilə bağlı qəbul edərkən əməkhaqqının gələcəkdə daha da artacağını bildirib. Prezident qeyd edib ki, orta əməkhaqqının 35 faiz artırılması və 723 manata çatdırılması, əlbəttə ki, sosial siyasətimizin bariz nümunəsidir: "Əminəm ki, gələcək illərdə bu rəqəm artacaq. İlk növbədə, ona görə ki, həm maaşlar artacaq, eyni za-

723 manat orta aylıq əməkhaqqı - başqa ölkələrlə Azərbaycanın müqayisəsi nələri göstərir...

Pərviz Heydərov: "Azərbaycan MDB məkanında maaş artımına görə 2-ci yeri tutur"

manda, biz kölgə iqtisadiyyatına qarşı ciddi mübarizə apararaq, artıq 100 mindən çox iş yerini kölgədən çıxarıb və onları rəsmiləşdirə bilmişik və bu proses davam edəcək. Biz hələ işin başlanğıc mərhələsindəyik".

Onu da qeyd edək ki, bir çox beynəlxalq hesabatda Azərbaycan istər minimum əməkhaqqı, istərsə də orta aylıq əməkhaqqının səviyyəsinə görə ön sıralarda qərarlaşıb.

MDB ölkələri ilə müqayisədə Azərbaycanda orta aylıq əməkhaqqının məbləği yüksəkdir. Belə ki, Ermənistanda orta aylıq əməkhaqqı 356,1, Qırğızıstanda 232,7, Ukraynada 328, Tacikistanda 129 dollardır. Ancaq Azərbaycan-

da isə 425 dollardır (423 manatdır).

Hazırda ölkədə orta əməkhaqqı 723 manatdır. MDB ölkələri ilə müqayisə-

"Əməkhaqlarının əhəmiyyətli artımı sayəsində iqtisadi aktivlik də artır"

də Azərbaycanda orta əməkhaqqı hansı səviyyədədir?

İqtisadçı-ekspert Pərviz Heydərov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, cari il ərzində iki dəfə böyükmiqyaslı sosial paket həyata keçirildi. Orta aylıq əməkhaqqının artım tempi qənaətbəxşdir. Bu artım beynəlxalq təşkilatların da hesabatlarında, o cümlədən, MDB ölkələri ilə müqayisədə öncül yerlər-

də qərarlaşdı: "Onu da bildirim ki, pensiya məbləği-nə görə Azərbaycan MDB ölkələri ilə müqayisədə birinci oldu. Eyni zamanda, orta aylıq əməkhaqqının səviyyəsinə görə də Azərbaycan xarici ölkələrlə müqayisədə də ön sıradadır. Yaxın illər ərzində orta aylıq əməkhaqqı məbləği-nin daha da artacağı gözlənilir. Əməkhaqqı məbləği-nin daha da artmasına görə MDB ölkələrini daha da qabaqlayacağıq".

Həmsöhbətimizin sözlərinə görə, Azərbaycan MDB məkanında maaş artımına görə 2-ci yeri tutur:

"Hesab edirəm ki, bu çox yaxşı göstəricidir. Əməkhaqlarının əhəmiyyətli artımı sayəsində əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin artması ilə yanaşı, iqtisadi aktivlik də artır. Minimum aylıq əməkhaqqının artması orta aylıq maaşın artmasına təsir edir. Bu da ölkə iqtisadiyyatında inkişafı, əhalinin rifahını təmin edir. Bəlidir ki, minimum aylıq əməkhaqqı qalxanda digər əməkhaqları, minimum pensiyalar və digər pensiya növləri də qalxacaq. Əməkhaqlarının artırılması, istənilən halda, ölkə üçün şərəf gətirir. Bu o deməkdir ki, insanların həyat səviyyəsi yüksəlir, sosial məsələlər qabağa çəkilir. İnsanlarda stimül yaranır, alıcılıq qabiliyyəti artır. Ona görə də bütün bu artımları yüksək qiymətləndirirəm".

Günəl CƏLİLOVA

Uzun illərdən bəri Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında (AMEA) ciddi struktur islahatları aparılacağı gözlənilirdi. Günün çağırışlarına cavab verməyən bir sıra elmi-tədqiqat institutlarının, şöbə və qurumların bağlanacağı, yaxud birləşdiriləcəyi haqqında fikirlər bildirilirdi.

Bir sıra ekspertlər hesab edirlər ki, AMEA-da genişmiqyaslı struktur islahatları aparılmasına ciddi ehtiyac var.

Akademik Ramiz Mehdiyev AMEA prezidenti seçildikdən sonra artıq gözlənilən islahatlara start verilməyə başlayıb. Qeyd edək ki, AMEA prezidenti, akademik Ramiz Mehdiyevin imzaladığı sərəncamlı Rəyasət Heyəti aparatının Mətbuat və informasiya

idarəsi ləğv olunub. Onun yerinə İctimaiyyətlə əlaqələr, mətbuat və informasiya şöbəsi yaradılıb. Eyni zamanda, Mətbuat və informasiya idarəsinin tabeliyində olan şöbələr də ləğv olunaraq onların yerinə sektor yaradılıb.

Məlumata görə, struktur islahatları bundan sonra da davam edəcək və AMEA-nın Rəyasət Heyətinin aparatının digər idarələri ləğv olunaraq şöbə, şöbələr isə ləğv

AMEA-da strukturların ləğvi, yenidən qurulması başlandı..

İsa Həbibbəyli: "AMEA-da aparılacaq köklü islahatlar barədə akademik Ramiz Mehdiyevin fikirləri var"

olunaraq sektor yaradılması gözlənilir.

AMEA-da islahatlar daha hansı sahələri əhatə edəcək?

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İctimaiyyətlə əlaqələr, mətbuat və informasiya şöbəsinə redaksiyamıza daxil olan məlumata görə, AMEA-da artıq qurumların ləğv olunması, bəzi müəssisələrdəki işirdilmiş ştatların olması, ehtiyac duyulmayan mütəxəssislərin çoxluğu nəzərdən keçiriləcək. İctimaiyyətlə əlaqələr, mətbuat və informasiya şöbəsinin müdiri Ağahüseyn Şükürov bizi

ki, AMEA prezidenti akademik Ramiz Mehdiyev bu qurumda aparılacaq islahatlarla bağlı öz fikir və mövqeyini Rəyasət Heyətinin yaxın günlərdə keçiriləcək iclasında açıqlayacaq.

"Mətbuat və informasiya idarəsinin İctimaiyyətlə əlaqələr, mətbuat və informasiya şöbəsinə çevrilməsi..."

layacaq.

İctimaiyyətlə əlaqələr, mətbuat və informasiya şöbəsinə redaksiyamıza Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəylinin akademiyada aparılacaq islahatlar barədə fikirləri

təqdim edilib. İ.Həbibbəyli bu istiqamətdə AMEA-nın rəsmi mövqeyini açıqlayıb. "AMEA-da aparılacaq köklü islahatlar barədə akademik Ramiz Mehdiyevin fikirləri var.

Onun öz fikirlərini akademiyanın elmi ictimaiyyəti qarşısında açıqlayacağını gözləyirik. Akademik Ramiz Mehdiyev uzun illər daşdığı yüksək vəzifədə olarkən də AMEA-nın fəaliyyətinə nəzarət edib. O, akademiyada gedən proseslərə dərindən bə-

ləddir. İndi də təyin olunduğu gündən akademiya-dakı prosesləri araşdırır. Hesab edirəm ki, akademik Ramiz Mehdiyevin AMEA prezidenti təyin olunması Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qurumun mövqeyinin möhkəmlənməsi, onun daha da inkişaf etdirilərək yeni mərhələyə çatdırılması istiqamətində atdığı addım kimi mühüm əhəmiyyətə malikdir. Konkret olaraq, Mətbuat və informasiya idarəsinin İctimaiyyətlə əlaqələr, mətbuat və informasiya şöbəsinə çevrilməsi, şübhəsiz ki, akademiya da aparılacaq struktur islahatları və optimallaşdırma siyasəti ilə əlaqədardır" - deyə İ.Həbibbəyli qeyd edib.

İradə SARIYEVA

Qazaxıstanda taxıl, un və çörəyin qiyməti qalxıb. Bu ölkədə sözügedən məhsulların qiymətinin 10 faiz bahalaşdığı bildirilir. Qazaxıstanda un və un məmulatlarının noyabrın əvvəllərindən etibarən kəskin bahalaşması bu ölkədən taxıl alan ölkələrdə də ciddi narahatlıqla qarşılanır.

Bu ölkədə unun və un məmulatlarının bahalaşacağı haqqında ölkə rəsmiləri məlumat vermişdi. Onlar bahalaşmanın səbəbini bu il əlverişsiz hava şəraitinə görə məhsulun az olması ilə əlaqələndirirlər.

Məlumatlara görə, Qazaxıstan ötən ilkinə nisbətən 1.5 milyon ton az buğda yığıb. Qeyd edək ki, Qazaxıstan Türkiyə, Gürcüstan, İtaliya, İspaniya, Azərbaycan, Əfqanıstan və İrana buğda satır.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan ərzaq buğdasını əsasən Qaza-

xıstan və Rusiyadan idxal edir. Bu baxımdan qonşu ölkədəki bahalaşmanın Azərbaycana da müəyyən təsiri ola bilər.

Qazaxıstanda taxılın bahalaşması bu ölkədən taxıl alan Azərbaycanda həmin məhsulların qiymətinə təsir edə bilərmə?

Qeyd edək ki, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzinin direktoru Firdovsi Fikrətzadə mətbuata açıqlamasında bildirib ki, Qazaxıstandakı qiymət dəyişikliyi daxili bazarda cərəyan edir. Bunun dünya bazarına, o cümlədən, Azərbaycana ai-

Qazaxıstanda unun bahalaşmasının Azərbaycana satılan taxılın qiymətinə təsiri..

Qadir Bayramlı: "Qazaxıstandan buğda yeni müqavilə əsasında alıncaqsa, bu, müəyyən qədər, Azərbaycandakı qiymətlərə də təsir edə bilər"

diyyəti yoxdur. Onun sözlərinə görə, Azərbaycana idxal olunan buğdanın 70 faizi Rusiyadan gətirilir. Bundan başqa, Azərbaycanda buğda idxalı və istehsalı əlavə dəyər verərindən azaddır. Ona görə də regionda baş verən proseslərin Azərbaycana heç bir təsiri olmayacaq. Nazirlik rəsmisi buğda istehsalı barədə məlumat verib. "Azərbaycanda 2.1 milyon tondan çox buğda istehsal edilib. Bu il ehtiyatlarımız adətən 800 min tonla 1.6 milyon tonarası dəyişir. Xüsusilə dövlət olaraq strateji ehtiyatlarımızın - 750 min ehtiyatın yaradılması ilə bağlı qanunvericilik bazası mövcuddur" - deyə o bildirib.

Bir çox ekspert hesab edir ki, ümumilikdə,

dünya bazarında, həmçinin, Rusiyanın satdığı buğdanın qiymətində bu ilin aprelindən etibarən ucuzlaşma gedir, bu isə

"Bizə lazımdır ki, çörəklik unu öz istehsalımız nəticəsində əldə edək, buna imkanlarımız var"

Qazaxıstandakı bahalaşmanın Azərbaycanda da baş verməsi ehtimalını qeyri-real edir.

Tanınmış kənd təsərrüfatı mütəxəssisi Qadir Bayramlı isə hesab edir ki, Qazaxıstanda buğdanın və bu qəbildən olan məhsulların bahalaşmasının Azərbaycana təsiri hiss olunmayacaq. "Qazaxıstanda buğdanın və unun bahalaşmasının Azərbaycanda un məh-

sahədə qiymətlərin dəyişməsi alqı-satqı müqaviləsinə uyğun olur. Qazaxıstandan buğda yeni müqavilə əsasında alıncaqsa, bu, müəyyən qədər, Azərbaycandakı qiymətlərə də təsir edə bilər.

Azərbaycanda ərzaq və çörək təhlükəsizliyi ən əhəmiyyətli məsələlərdən biridir. Bizim ölkəmizdə təxminən 3 milyon ton taxıl istehsal olunur, onun 700

min tondan çoxu buğdadır. Biz öz buğdamızdan un istehsalında çox az istifadə edirik. Bir vaxtlar respublikanın müxtəlif yerlərində buğda üyüdən dəyirmanlar vardı. Fermerlər, buğda yetişdirən insanlar aparıb o buğdanı həmin dəyirmanlarda üyüdüb ona çevirə bilirdilər. Sonradan o dəyirmanlar fəaliyyətini dayandırdı. Bizə o dəyirman şəbəkəsini yenidən qurmaq lazımdır. Bizə lazımdır ki, çörəklik unu öz istehsalımız nəticəsində əldə edək, buna imkanlarımız var. Bizə vaxt itirmək olmaz. Çünki ildən-ilə Qazaxıstanda həm taxılın istehsalında, həm də qiymətində dalğalanma artır. Biz bu ölkədən taxıl almaya da bilirik. Biz gücümüzü səfərbər edərək ölkəmizi öz buğdamız hesabına çörəklə təmin etməliyik" - deyə Q.Bayramlı qeyd etdi.

İradə SARIYEVA

Noyabrın 13-də Bakıdakı "Hilton" hotelində Asiya İnkişaf Bankının "Texniki dəstək" layihəsinin (TA 9799-AZE) təqdimat mərasimi keçirilib. Tədbirdə çıxış nitqi ilə çıxış edən Asiya İnkişaf Bankının rezident missiyasının Azərbaycan üzrə direktoru Nəriman Mannapbekov layihə barədə məlumat verib.

O, bu layihənin Azərbaycan üçün əhəmiyyətini vurğulayaraq, Asiya İnkişaf Bankı ilə müzakirələrdə müəyyən edilmiş istiqamətlər barədə danışıb.

Tədbirdə çıxış edən Vergilər nazirinin birinci müavini Səhər Məmmədov Asiya İnkişaf Bankı və Koreya Respublikasının Bilik Tərəfdaşlığı Fondu ilə həyata keçirilən "Vergi siyasəti və inzibatiçiliq potensialının gücləndirilməsi" adlı layihə barədə söz açıb. Qeyd edilib ki, indiyədək Asiya İnkişaf Bankı Azərbaycan hökuməti ilə iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində əməkdaşlıq edib, o cümlədən texniki yardım layihələrini icra edib: "Bununla belə, hazırda açılışını etdiyimiz layihə Asiya İnkişaf Bankı ilə Azərbaycanın vergi orqanı arasında ilk texniki yardım layihəsidir".

Diqqətə çatdırılıb ki, vergi orqanlarının inzibatiçiliq potensialının artırılmasına yönəlməmiş müxtəlif komponentləri əhatə edən layihənin qarşdakı 2 il ərzində həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Texniki yardım aləti əsas etibarilə vergi orqanlarının fəaliyyət istiqamətlərini əhatə et-

sə də, Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi də aidiyyəti sahələr üzrə benefisiar qurum qismində çıxış edir.

Bankın faktaraşdırıcı missiyası tərəfindən müasir dövrün çağırışlarına uyğun vergi orqanlarında təkmilləşdirilmə zərurəti olan sahələr üzrə üç mühüm komponent müəyyən edilib. Bunlar insan resursları və fəaliyyətin idarə olunması; vergi ödəyicilərinə xidmət və könüllü əmələtmə; habelə əməl etməmə halları ilə səmərəli mübarizə kimi istiqamətləri əhatə edir.

Nazirin birinci müavini deyib ki, "kölgə iqtisadiyyatı"nın miqyasının azaldılması, əmək bazasının şəffaflaşdırılması və məşğulluğun artırılması, bazarda rəqabət mühitinin təmin edilməsi, qanun üzrə biznesin qanuni mənafehlərinin qorunması ilə bağlı kompleks siyasətin həyata keçirilməsi, öz növbəsində, bu istiqamətdə vergi inzibatiçiliqinin effektivliyinin yüksəldilməsi tələblərini artırır. Bu tələblər vergi inzibatiçiliqinin tətbiqi vasitələrinə, rəqəmsal nəzarət sistemlərinə, xidmətlər sektoruna, habelə insan resurslarına istiqamətlənib: "Təsədüfi deyil ki, Asiya

Bakıda Asiya İnkişaf Bankının "Texniki dəstək" layihəsinin təqdimat mərasimi keçirildi

Layihə vergi orqanlarının inzibatiçiliq potensialının artırılmasına yönəlməmiş müxtəlif komponentləri əhatə edir

İnkişaf Bankı ilə müzakirələrdə müəyyən edilmiş istiqamətlər məhz bu məsələləri əhatə edir. Layihə çərçivəsində könüllü əmələtmə göstəricilərinin yaxşılaşdırılması yolu ilə vergi intizamının

yüksəldilməsinə nail olmağı hədəfləyirik. Xidmətlərin və kommunikasiyaların elçatanlığının, yararlılıq dərəcəsinin artırılması, eləcə də müraciət və şikayətlərə baxılması prosedurlarının təkmilləşdirilməsi

si diqqət mərkəzində olacaq. "Kölgə iqtisadiyyatı" əleyhinə səylərin gücləndirilməsi, audit metodlarının və kameral yoxlama prosedurlarının təkmilləşdirilməsi, məlumat bazalarımızın, habelə borcların

alınması üzrə göstəricilərin yaxşılaşdırılması ilə bağlı məsələləri müzakirə edəcəyik, sahibkarları və vergi orqanlarını məmnun edəcək optimal həll yollarını nəzərdən keçirəcəyik".

Tədbirdə OECD Koreya Siyasət Mərkəzinin direktoru Choi Myungsoo çıxış edərək layihə çərçivəsində əməkdaşlıqla bağlı öz fikirlərini bölüşüb, AİB-nin eksperti Yuji Miyaki isə texniki yardım layihəsinin məqsədləri barədə məlumat verib.

Tədbir öz işini "Dəyişkən vergi mühiti və vergi inzibatiçiliqinin inkişaf prioritetləri", "Qrup fəaliyyəti: "Hansı realdır?, Nəyə nail olmaq olar?, Hədəfimizə necə nail ola bilərik?" və s. mövzuları əhatə edən sessiyalarda davam etdirib.

Vətəndaş işsizlikdən sığorta haqqı almaq üçün öz ərizəsi əsasında işdən çıxmadmalıdır. Vətəndaş istəy-

indən və iradəsindən kənər işsiz qalmalıdır. Bu sığortanın ümumi prinsipidir. Trend-in məlumatına görə, bunu Əmək

Hansı hallarda işsizlikdən sığorta haqqı almaq olar...

və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Səhər Babayev parlamentin keçirilən plenar iclasında deyib. Nazir bildirib ki, vətəndaş əgər ixtisara düşərək və digər şərtlərlə işdən azad olursaysa, o müvafiq məşğulluq orqanında qeydiyyatda

durmaqla işsizlikdən sığorta haqqı ala bilər.

S.Babayevin sözlərinə görə, işsiz qalan şəxs 6 aylıq işsizlikdən sığorta haqqı təyin olunur: "Bu rəqəm 3 ay da artırıla bilər. Sığorta ödənişinin orta məbləği 300 manatdan yu-

xarıdır. Əsas problem ondan ibarətdir ki, bir çox hallarda şəxs öz ərizəsi ilə işdən ayrılır, yaxud işsiz statusu almaq üçün məşğulluq mərkəzlərində qeydiyyatda düşür. Bu gün məşğulluq mərkəzlərində cəmi 201 min insan qey-

diyyata durub ki, bunun da yalnız 70 mini işsiz şəxs statusundadır. Yerdə qalanı isə işaxtaran şəxs statusundadırlar". Nazir qeyd edib ki, işsizlikdən sığorta ilə bağlı dəyişikliklər növbəti illərdə parlamentə təqdim ediləcək.

Azərbaycanda tələbə yataqxanalarının tikilməsi ilə bağlı təklif irəli sürülüb. Trend-in məlumatına görə, Milli Məclisin keçirilən plenar iclasında parlamentin vitse-spikeri Valeh Ələsgərov bu-

nunla "Tik-idarə et-təhvil ver" (TİT) modelindən istifadəni məqsəduyğun hesab edib.

V.Ələsgərov bildirib ki, bu modelə bağlı 2016-cı ildə Milli Məclis tərəfindən qanun qəbul olunub. Vitse-

spiker bildirib ki, dünyanın bir çox ölkələrində bu modeldən səmərəli istifadə olunur, körpülər, tunellər hava limanları tikilir.

Vitse-spikerin sözlərinə görə, Milli Məclis bu qanuna əlavə edərək tələbə kampuslarının tikilməsi üçün qanunvericilik bazası yarada bilər.

"Tələbə yataqxanaları ilə bağlı məsələ bu yolla daha tez həll oluna bilər.

Təklif edirəm ki, Təhsil və Maliyyə Nazirlikləri ilə birgə bununla bağlı müəyyən mexanizm hazırlayaq".

Qeyd edək ki, Milli Məclis 2016-cı il martın 4-də keçirilən iclasında "Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin xüsusi maliyyələşmə əsasında həyata keçirilməsi haqqında" yeni qanun layi-

həsini təsdiq edib. Qanun layihəsində körpü və tunellərin, su anbarlarının, suvarma sistemlərinin, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət obyektlərinin, kommersiya məqsədli binaların, sənaye, texnologiya, aqroparkların, xüsusi iqtisadi zonaların və digər infrastrukturun "Tik, idarə et, təhvil ver" modelinə uyğun maliyyələşmə əsasında tikintisinə, idarə edilməsinə

və təhvil verilməsinə investisiyanın cəlb olunmasının hüquqi əsaslarını müəyyən edir.

Qanuna görə, bu tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrini TİT modelinə uyğun həyata keçirən investor həyata keçirdiyi fəaliyyətlə bağlı dövlət rüsumlarından və yığımlardan azad- dır.

Kosmonavtlar üçün drondan istifadə etməyə kömək edən "ağıllı əlcək"...

Əlcəklə dron əmrini nəzarət etmənin çətin olacağını düşünən mühəndislər tərəfindən, dronları əlcəyin özüylə nəzarət etməyi təmin edəcək bir üsul yaradılmışdır.

Kosmonavtların skafandrın içində olduğunu hamımız bilir. Məlumdur ki, skafandrın içində ola-ola həssas cihazlardan istifadə etmək çətinidir. Bu səbəblə də araşdırmaçılar alternativlər axtarırlar. NASA və SETI araşdırmaçıları yeni əlcəklər də bu işlərin bir məhsuludur. "Deylər.org" bildirir ki, NASA-nın Haughton-Mars layihəsi araşdırmaçıları üçün istifadə etdiyi Devon Adasında yeni "ağıllı"

Əlcəklər tanındı. Bu əlcəklər, kosmonavtların dron istifa-

adə etmək kimi həssas işlərin asanca edilməsini tə-

min edir. Əlcəklərdə dron istifadə etməkdən başqa işlər də tele operatorluq üsuluyla reallaşdırıla bilər. NASA, yaxın zamanda kosmonavtların yeni skafandlarını tanıdıkən bildirmişdir ki, həll etməyə çalışdıqları çətinliklərdən birinin də təzyiqli geyim içərisində həssas barmaq hərəkətlərini qorumaq olub. Artemis missiyasında istifadə ediləcək bu skafandların təzyiqləri nizamlana bilən hala gətirildi. Daha fərqli bir yanaşma mənimseyən "ağıllı" əlcək isə, düymələrə basmaq yerinə jestləri və əl hərəkətlərini istifadə edir. Beləcə, barmaqlardansa, əlləri hərəkət etdirərək həssas missiyalar asanlıqla yerinə yetirilə bilər.

Dünyanın ən yaşlı cütlüyü seçildi

Amerikanın Texas ştatında yaşayan 105 yaşlı Şarlotta və 106 yaşlı Con Henderson dünyanın ən yaşlı cütlüyü olaraq "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na düşüblər.

"Axşam.az" bildirir ki, 80 illik evli olan ər-arvad bir-birlərini çox sevdiklərini dilə gətiriblər: "1934-cü ildə tanış olub 5 il sonra evlənməmişik. Balayına getmək üçün sadəcə 7 dollarımız vardı. Birlikdə çalışdıq və bütün çətinliklərin öhdəsindən gəldik. Uzun illər evli qalmağın tək sirri var: həyat yoldaşınıza qarşı səmimi olun". Con Teksas Universitetinin ən yaşlı futbolçudur. O, ildə ən az bir dəfə matça qatılır.

Elan

Mirzəyev Qürbət Behbud oğlunun adına, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, 8-ci mikrorayon, Ş.Məmmədova küçəsi, ev 7, mənzil 158 ünvanına verilmiş çıxarış (qeydiyyat vəsiqəsi) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin I kurs tələbəsi İbadova Fatimə Tofiq qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır (AA №0228155).

Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kollecinin II kurs tələbəsi Əlizadə Fəqan Elmar oğluna verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır (AA №0720706).

Şamilov Rafiq Əmirxan oğluna Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən verilmiş Qarabağ müharibəsi veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır (ASAN №5, AZE №16782979).

32 min manat maaşa xidmətçi axtarılır

İngiltərənin "Windsor" sarayına xidmətçi axtarılır. "Axşam.az" bildirir ki, təmizlikçi sarayı təmiz və baxımlı saxlamalı, xüsusi dövətlərdə və tədbirlərdə kömək etməlidir.

Bundan əlavə, yeni işçinin kraliça və hersoqlara kritik vəziyyətlərdə üstün xidmət göstərməsi tələb edilir. Bu işlərin qarşılığında isə o, ildə 32 min manat maaş alacaq. Qeyd edək ki, Kraliça II Elizabet başda olmaqla, Kraliyyət ailəsinin bir çox üzvü xüsusilə yay aylarını "Windsor" sarayında istirahət edir.

"İphone"un texniki səhvini tapan 17 yaşlı türk gəncə "Apple" şirkətinin mükafatı...

Türkiyədə 17 yaşlı gənc "İphone"un texniki səhvini tapıb. Türkiyənin Bursa şəhərində yaşayan 17 yaşlı Oğuz Akçay "Apple" firmasının "İphone" markalı telefonunda texniki çatışmazlıq müşahidə edib.

Elektrik və elektronika ixtisası üzrə liseyde oxuyan O.Akçay tapdığı çatışmazlığı məktub vasitəsi ilə "Apple" firmasının elektron poçt ünvanına göndərmiş. Sözügedən firma O.Akçaya təşəkkür edərək ona 100TL (təqribən 30 AZN) pul göndərmiş.

Hadisə ilə bağlı danışan O.Akçay "İphone"da olan problemi aşkarladığını bu cür izah edib: "Telefonla danışarkən günəş mənzərəsini çəkmək istədim. Ancaq kameraya girərkən telefonun ekranı qaraldı, loqosu göründü, telefon danışığımda isə davam edirdi.

Düşündüm ki, telefonumda texniki problem var. Ancaq bir neçə oxşar modeldə yoxladım, vəziyyət eyni idi. "Apple" şirkətinə problemlə bağlı elektron məktub ünvanladım. Onlar cavablarında mənə təşəkkür etdilər və hesabıma 100 lirə yüklədilər.

Belə böyük bir firmanın səhvini tapmaq mənə çox təəccübləndirdi. Tapdığım üçün çox xoşbəxtəm".

Qoç - Həll etməli olduğunuz məsələlər sizə maraqlı gəlir və böyük entuziazmla işə girişirsiniz. Vaxtınızı boşa verməz və buna görə də çox şeyə nail olursunuz. Yaradıcı münasibət, qeyri-standart yanaşma tələb edən yeni layihələrə başlamaq olar.

Buğa - Məhsuldar və maraqlı gündür. İşləriniz çox olmasa da, yorulmaq bilmirsiniz, planlaşdırdığınız hər işi görüb qurtara bilərsiniz. Tezliklə çox nüfuzlu bir adam sizə öz dəstəyini təklif edəcək.

Əkizlər - Yalnız entuziazm və qətiyyət sayəsində uğur qazana bilərsiniz. Hətta, şərait imkan verməyə belə, siz məqsədinizə doğru gedir və hamının təəccübünə rəğmən, ona çatırsınız.

Xərçəng - Layihələrinizin uğurlu olacağına şübhə etməyin - bu gün uğur sizindir. Şərait ən pis məcrada dəyişsə də, hətta tərəfdaşlarınız da sizə dəstək verməkdən imtina etsələr də, öz istədiyinizə çatacaqsınız.

Şir - Sakit və mehriban ünsiyyət gündür. Sərt məsələləri, fikir ayrılıqları yarada biləcək mövzulan müzakirə etməməyə çalışın. Bu gün öhdənizə sülhyaratma missiyası düşür, başqalarının həyatını asan və xoş etməlisiniz.

Qız - Qətiyyətli və məqsədyönlüsünüz. Bu yaxşıdır. Çünki, qarşınıza qoyduğunuz məqsədlərə çatmaq elə də asan deyil. Kimse sizin mənəvi tarazlığınızı pozmaq, adamların içində əsib-coşmağınız üçün əlindən gələni etməyəcək.

Tərəzi - Əlinizi atdığınız hər bir işdə uğur qazanırsınız. Məsələləri düzgün qoymaq bacarığı çox faydalı olacaq - bunları yerinə yetirmək istəyənlər özlərini çox gözəltmirlər. Ağılınıza maraqlı ideyalar, yeni uzunmüddətli planlar gəlir.

Əqrəb - Kölgədə qalmağa can atmayın: bu gün nə qədər çox diqqət cəlb etsəniz, bir o qədər yaxşıdır (özü də tək sizin üçün deyil). Nüfuzlu şəxslərlə danışıqlar aparmaq, investor və ya hami axtarmaq olar.

Oxatan - Yaradıcı iş, qeyri-standart yanaşma tələb edən məsələlərin həlli üçün əla gündür. Orijinal ideyalar gerçəkləşdirmək xoşunuza gəlir, cari işlər isə sizi yorur, danıxdır. İşdə məhəbbət macərasının başlanması mümkündür.

Oğlaq - Bu gün öz işlərinizi bir kənara qoyub, başqalarının maraqlarını müdafiə edəcək, ətrafınızdakıları sevincdirəcəksiniz. Kimse sizin xeyir-xahlığınızdan sui-istifadə etməyə çalışmayacaq, odur ki, insanlara yardım etmək həvəsinizi boğmayın.

Dolça - Qeyri-dəqiqliklər, qarışıqlıq sizi özünüzdən çıxarır, bütün suallarınıza cavab tapmaq istəyirsiniz. Bu gün bu mümkündür, ancaq diqqətli olun: aldığınız məlumat hərəkət planı üçün əsas ola bilməz.

Balıqlar - İşgüzar ünsiyyət, vacib məsələlərin müzakirəsi üçün əlverişli gündür. Mürəkkəb danışıqlarda özünüzlə əsl diplomat kimi hiss edəcəksiniz: aqressivlik, sərtlik göstərmədən istəyinizə çatma bilərsiniz.

Qoroskop Rusiya və Qərbi astroloqlarının proqnozları əsasında hazırlanıb

Arağın ölümcül dozası elan edildi

Dünyada ən çox araq içən millətlər slavyanlardır. Rusiyada adambaşına düşən araqın ölümcül dozası açıqlanıb.

Belə ki, insan 1,1 litr araq içərsə, sərxoşluğun ekstremal forması baş verə bilər və sonluq ölümle nəticələnər. "Medicina.az" bildirir ki, bəzən ruslar bayramlarda bir gün ərzində 1 litr araq içə bilər. Avropalılar isə araqı həftə üzrə bərabər miqdarda bölərək qəbul edir və normanı aşmır. Rusiya adambaşına ildə 1,1 litr araq içmək üzrə dünya reytingində 5-ci yerdədir. Lider ölkə isə Litvadır, onlar ildə 12,5 litr spirtli içki qəbul edir. Düzdər, müasir ruslar araqı o qədər də çox içmir, ölkə araqın dozasının aşılmasına qarşı siyasi işlər aparmalıdır. Yaxın illərin statistikasına bu yüksək yerlərdən bir qədər aşağı düşmək lazımdır.

Hazırladı: Ramil QULİYEV

Baş redaktor: Aydın Quliyev

Baş redaktorun müavini:
Tahir Tağıyev

Redaksiyanın ünvanı: Bakı şəhəri,
Mətbuat pr. 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə
Tel-faks:
510-87-40; 510-87-38; 510-87-39

e-mail: azer22@mail.ru

Reyestr № 0106-P219-45846

Qəzet həftədə 5 dəfə çıxır.
(Bazar və bazar ertəsinə başqa).
«BZ»-də çap olunur.

Sifariş: №2514

Tiraj: 3050

Qəzetdə «Olaylar» və «Trend» informasiya agentliklərinin materiallarından istifadə edilir.

Reklam mətninə görə qəzet məsuliyyət daşıyır.